JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. Zaturdag, 15 Januarij. N°. 5.

BOEKEN-BUREAU: Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaija bij E. FUHRI & Co., te Pasaroean bij WEIJERMANS & Co., te Cheribon bij BLOK & RUZETTE en voor Nederland bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor Batavia .... ƒ 12,50.
" " " " Java .... " 15,—.
" " " " Buitenbezittingen .... " 17,50.
" " " " Nederland .... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor postttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden
Bij eenste of meerdere herhaling 25 " " " " "
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, *den* 11*den Januarij* 1859. (No. 2)
(*Staatsblad No.* 1.)

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën. 8 November 1858, Lett. A, No. 2/1347;

In goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten Tweede: Krachtens 's Konings magtiging, met afwijking van het bepaalde bij artikel 2 van het reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië, (staatsblad 1857, No. 59,) en in afwachting van de invoering van nieuwe bepalingen te dier zake, als beginsel aan te nemen, dat aan ambtenaren in Nederlandsch-Indië, die uithoofde van ziels of ligchaamsgebreken, voor verdere dienst aldaar ongeschikt zijn (mits de oorzaak der ongeschiktheid worde bewezen door eene onder aanbod van eede afgegeven verklaring van eenen bevoegden geneesheer,) pensioen kan worden verleend, ingeval zij den lande in Indie minstens tien jaren hebben gediend, en zulks voor het overige, overeenkomstig de algemeene grondslagen in gemeld pensioenreglement neêrgelegd.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal;
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van 12 Januarij 1859, no. 3, is, naar aanleiding van het bepaalde bij de artikelen 54 en 67 van het octrooi en reglement voor de Javasche bank, vastgesteld bij de besluiten van 3 Maart 1848, no. 5, (staatsblad no. 12), en 28 Maart 1858, no. 5, (staatsblad no. 35), benoemd tot gouvernements commissaris, om bij alle algemeene vergaderingen van stemgeregtigde deelhebbers de belangen van het algemeen te vertegenwoordigen en op te treden als voorzitter van de door de algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers te kiezen commissie tot opname der balans voor het loopende en volgende boekjaar enz.

J. W. C. Diepenheim, directeur van financien.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot directeur der middelen en domeinen, de resident van Banjoewangi, Jhr. D. A. Junius van Hemert.

Tot kassier bij het vendukantoor te Samarang, de ambtenaar op non-activiteit J. M. G. Brondgeest, laatst tweede commies bij de algemeene rekenkamer, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den eersten commies bij den algemeenen ontvanger te Soerabaija J. B. Malherbe.

BEKENDMAKING.

Op last van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indie* wordt bekend gemaakt, dat van den consul-generaal van *Frankrijk* te *Batavia*, daartoe uitgenoodigd door den vice-admiraal *C. Rigault de Genouilly*, commandant-en-chef van de Fransche en Spaansche magt in *Cochin-China*, op den 10den dezer bij het gouvernement is ontvangen eene officieele kennisgave van de verklaring in staat van blokkade van de baai en rivier van *Tourane* en de haven van *Cham-Callao*, zijnde die verklaring van den volgenden inhoud:

Ik ondergeteekende, vice-admiraal, commandant-en-chef van de Fransche en Spaansche magt, belast met het vorderen bij den koning van *Cochin-China* van herstel van grieven, verschuldigd aan de Gouvernementen van *Frankrijk* en *Spanje*, en op grond van de magt, mij als commandant-en-chef toegekend,

Verklaar:

ingaande met den 1sten September 1858, worden de baai en de rivier van *Tourane*, zoomede de haven van *Cham-Callao* gehouden in staat van werkelijke blokkade door de zee- en militaire magt onder mijn bevel gesteld.

Tegen elk schip, hetwelk mogt trachten de blokkade te schenden, zal gehandeld worden overeenkomstig de internationale wetten en de verdragen met de onzijdige mogendheden bestaande.

Baai van Tourane, den 1sten September 1858.

Geteekend: C. Rigault de Genouilly.

Voor kopij:

De consul generaal van Frankrijk in Nederlandsch-Indie.

Geteekend: A. DE CODRIKA.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Januarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in Januarij, den 24sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zondag, den 23sten Januarij aanstaande:

a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Gevonden op het Waterloo-plein een gouden haarspeld, voorzien van de letters J. M. de P. M. in een krans vervaardigd van bruin haar(?). De eigenaar kan zich ter terug erlanging vervoegen ten politie-kantore alhier.

De assistent-resident van het Zuider- en Oosterkwartier der ommelanden van Batavia, daartoe gemagtigd bij gouvernements besluit van den 20sten December 1858 No. 12, maakt bekend, dat op Vrijdag den 28sten Januarij aanstaande des voormiddags te 10 uren, onder nadere goedkeuring der regering, door hem, ten zijnen kantore te Meester Cornelis, in het openbaar zal worden aanbesteed de levering van het gedurende het jaar 1859 benoodigde grint voor de verharding en het onderhoud van den grooten weg van Batavia over Meester Cornelis en Bekassi naar Krawang, voor zooverre dezelve behoort tot de residentie Batavia en zich uitstrekkende van af de brug boven den bazaar Meester Cornelis, gelegen over den oosterslokkan tot aan Tandjong Poera (overvaart over de rivier Tjitarum), of wel over eene lengte van p. m. 37 palen.

VENDUTIEN.

Op Maandag, den 17 Januarij, voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

en

Op het Heemradenplein, door John Pryce & Co, à 2 pCt. vendusalaris.

Op Dingsdag, den 18 Januarij, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

en

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door Cassalette & Co

Op Woensdag, den 19 Januarij, voor het woonhuis van den heer Rensing, op het Molenvliet, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Op 's lands werf, door John Pryce & Co., à 4 pCt. vendusalaris.

Op Donderdag, den 20sten Januarij, voor het commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.

en

Voor het locaal der weeskamer.

Op Vrijdag, den 21 Januarij, voor het woonhuis van W. Suermondt.

en

Voor het commmissiehuis van Gebr. Boselje & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels.

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, van wijlen de inlanders Ketjiel en Kaiman en de inlandsche vrouwen Aboena en Mina.

Door de boedelkamer te Soerabaija, van wijlen den chineschen kleinhandelaar Kwee Boentien.

Door de wees- en boedelkamer te Macasser, van wijlen den Chinees Lie Hosoen.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 12 tot en met den 14 Januarij 1859.

HOTEL DES INDES. Casimir Leconte, van Singapore. — Constantin de Rijschkan, van Idem. — D. Medem, van Idem. — Manuel, van Idem. — C. de Périndorge, van Idem. — Croes, van de Reede. — J. F. van Kervel, van Idem. — H. G. Coster en Echtgenoot, van Nederland. — Gerkens en Echtgenoot, van de Reede. — Jons, van Idem. — M. Carapiet, van Nederland. — C. J. Textor, van Japan. — N. F. Hoek, van Idem. — J. Spanjaard, van de Reede. — H. Pivellingrebel, van Idem. — H. de Boer, van Onrust. — J. J. Korndörffer, van de Reede. — A. Lotelier, van Frankrijk. — Scheurleer, van de Reede. — A. Baamert, van Idem. — A. C. Rugahardt, van Idem. — J. E. Teijsman en Echtgenoot, van Buitenzorg. — J. Wetzel, van Frankrijk. — Ublenbeck, van de Reede. — C. Tromp, van Idem. — H. S. van Hiens, van Idem.

HOTEL WILLEM II. H. van der Wulp, van Batavia. — Mevr. van der Wulp, van Idem. — Jufvr. van der Wulp, van Idem. — Jufvr. Speet, van Idem. — Hafkemeijer, van Japan. — Langenberg, van Idem. — Vermeen, van Idem. — Hemkes, van Idem. — Schröder, van Idem. — Viertelhauren, van Idem. — Basch, van Idem. — Snijder, van Idem. — Nulen, van Idem. — Fabritius, van Idem. — de Haan en Echtgenoot, van Onrust.

JAVA HOTEL. J. D. van Monnom, van de Reede. — H. J. Roseboom, van Muntok. — J. L. K. van der Heijden, van Riouw. — Menso van Gijsel, van Amsterdam. — C. J. Bax, van Rotterdam. — W. Fleetwood, van Melbourne. — C. D. Popken, van de Reede. — F. R. Hopker, van Kaapstad. — J. D. Valentien, van Hongkong. — von Hedemann, van Sawanga. — K. Hansen, van Port Adelaide. — C. P. de Brauw, van Onrust. — J. D. van Monnom, van de Reede.

Vertrekkende Personen.

J. Schneider en Familie. — Dr. J. K. van den Broek. — Vice-admiraal Bouricius. — Familie Fabius.

Advertentiën.

VENDUTIE

op Maandag den 17den Januarij 1859,
voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & Co.,

Diverse negotie goederne, Yzerwerk, modeartikelen, [illegible] Spiegels en Schilderijen, Speelgoed, P[illegible] Branden, [illegible] 12/16 75 [illegible] à 1 picol Spijkers, beschadigd aangebragt pr. ***Rhijnvis Feith*** van Rotterdam.

ps. [illegible] 30 picols **rood koper**, afkomstig van het Hamburger schip ***Neymühle***
200 kisten à 4 douz. Bordeaux Wijn, *St. Julien medoc.*
5 oxh. Supérieure cognac, 4 oxh. Bordeaux Wijn.
26 kisten à 4 douz. Pauillac medoc.
48 » » 1 » Cantemerle, 1e. soort.
57 pullen Terpentijn Olie.
21 » Voorloop.
95 kisten à 1 douz. Zeer goede Rhijnwijn.
1 kist Eau de Lavende.
1 » Eau de Cologne.
5 » Fransche Conserves.
1 » Schrijf- en Kantoorbehoeften.
1 » Parfumerien.
Engelsch aardewerk.
5 Engelsche Dameszadels complect
1 kist geassorteerde Borduurwol en Estramine.
Verder tot sluiting van Rekening eener factuur Bijouterien, 25 Rollen chinesche vloermatten, Crêpe Shawls, etc., etc. (145)

Op Vendutie

van Maandag den 17den Januarij 1859,
zullen almede worden verkocht:

4 IJzeren Brandwaarborgkasten met Kunstsloten & Een Factuurtje Kant.

(186) CASSALETTE EN Co.

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag 18 dezer
zullen almede tot sluiting van rekening, zonder reserve, worden verkocht:

3 Gouden Engelsche Horologien
(patent lever),

2 Chronometers, 100 realen Staafgoud en Engelsche Wagen- en Bendietuigen met pleet gemonteerd.

(188) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

VENDUTIE

op Dingsdag 18 Januarij 1859,
voor het Commissiehuis van

van Slooten, Morgan en Co.,

van diverse ***Lijnwaden***, **12** Balen ***Drills***, **20** Balen ***Goenieszakken***, (Hollandsche), een factuur Engelsche ***IJzerwerken***, bestaande uit Scheermessen, Pennemessen, Tafelmessen, Jagtmessen, Bijtels, Handzagen, Vijlen, etc.

en ten 11 ure precies

van 6 Bankactien, Brillanten en Diamanten;
en **EEN OPSTAL**, gelegen op het Molenvliet;
en ten overstaan van de Weeskamer van de

Baliesche Brik RENGANIES

met deszelfs ***Inventaris***, toebehoorende aan den boedel wijlen den Heer **G. P. KING** te *Macassar.*
(137)

VENDUTIE

op Woensdag 19 Januarij 1859,
voor het woonhuis van den Heer RENSING
op het Molenvliet,
door VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,

van diverse MEUBELEN, bestaande uit Spiegels, Schilderijen, Hang-, Tafel- en Muurlampen, Stoelen, Kasten, Canapés, Ledikanten, Tafels, Matten, Martevanen, Porcelein-, Glas- en Aardewerk, groote Vischnetten, voorts nog Rijtuigen, Wagen-, Bendie- en Rijpaarden, waaronder 1 zwart Macassar en 1 zwart Batakker, Wagen- en Bendietuigen, 12 Koebeesten van Bengaalsch en Europeesch ras, waaronder melkgevende, en 4 gemeste Ossen etc. (138)

Vendutie

Op Woensdag den 19 Januarij 1859,
op 's Lands Werf, door
JOHN PRYCE & Co.,
à 4 pCt. Vendusalaris,

van de Gouvernements Schoener

„DE HAAI",

zoo als dezelve alhier in de rivier is liggende, met **staand en loopend Tuig** en verder **Inventaris goederen.** (122)

HOUT-VENDUTIE.

Op Dingsdag den 18den Januarij 1859, op het Heemraadenplein,
à 2 pCt. Vendusalaris,
door
CASSALETTE & CO.,
van
DJATTIEHOUTEN BALKEN,
DOLKEN, PLANKEN, RIBBEN, KROMHOUTEN
en
Chinesche Doodkistplanken.

PADIE VENDUTIE.

Op den 20sten Januarij 1859, zal te *Krawang* Vendutie worden gehouden van ongeveer

300 Tjaings padie,

in kavelingen ieder van 5 Tjaings, à 1800 katties per Tjaing,

en zulks op gewoon crediet en conditien van het Vendukantoor in de afd. Krawang.

De Padie zal worden geleverd in de pakhuizen te ***Teloek Djambie*** en te ***Tandjong Poera***, van waar dezelve met 10 koyangs praauwen langs de Tjitarum kan vervoerd worden. (154)

VENDUTIE

Op Donderdag den 20 Januarij 1859,
Voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & Co.

Van Lijnwaden, Engelsche Zadels, Wagentuigen, stellen fijne Tafel-messen, en dito Brittania Metalen Lepels, en Vorken, Stopflesschen, 100 Vaatjes Boter, Marbo Houten Balken, Brillanten en Diamanten, Goud- en Zilverwerk, Een Europesche Hond en vijf Kanarie vogels, aangebragt per Jason.

Voor rekening van belanghebbenden.
14 Kisten Rood Naaigaren No. 40.
30 Balen Drill.

Voorts:

100 Picols Padang Koffij.
1090 Americaansche Stoelen in **Soorten** als: **Tuin-, Salon-, Bureaux** en **Wip- Stoelen**, mede een groot assortiment kinder **Stoelen.**
(187)

VERKOOP VAN EEN SCHIP

Op Vrijdag, 21 Januarij 1859,
Zullen de ondergeteekenden precies ten 10 ure voor het Lokaal van hun Commissiehuis, voor rekening van belanghebbenden aan de meestbiedenden publiek verkoopen,

het alhier ter reede liggende Ned. Ind. Schip

MARIANNA ANTOINETTA,

ladende 14,000 picols.

Het schip zal worden verkocht met deszelfs Masten, Stengen, Ra's en verdere Rondhouten, Sloepen, staand en loopend Wand, Zeilen, Ankers, en verdere inventaris, zoo als hetzelve hier ter reede is liggende.

Het schip is van af heden voor een ieder te bezigtigen, terwijl informatiën en inzage van den inventaris, te bekomen zijn bij

(144) GEBRS. ROSELJE & Co.

VENDUTIE

Op Vrijdag 21 Januarij 1859,
Wegens vertrek:
voor het woonhuis van den WelEdelen Hee[r]
W. Suermondt op Batoe Toelies
door VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.
van Spiegels en Schilderijen, Hang- Tafel- en [illegible] pen, Stoelen, Tafels, Canapés, Ledikanten, Kasten, [illegible] lein-, Glas- en Aardewerk, Martevanen, Wagens, Bendie[s], 3 Spannen Wagen- en Bendiepaarden, Tuigen, etc.
(189)

VENDUTIE

Op Vrijdag, 21 Januarij 1859,
voor het Commissiehuis
GEBRS. ROSELJE & CO.,

Van Glas- en Aardewerk, Klokken, Schilderijen, Pleetwerk, Parfumerien, Lampen, Spiegels, Zadels, Kousen, Handschoenen, Gordijn-Tafel en Servetgoed, losse en gezette Brillanten, enz. (192)

VENDUTIE

ZATURDAG, 22 Januarij 1859,
voor het woonhuis van WelEd. Gestr. Heer F. Baudoin, *op* Lontar Satoe (*Kramat*) door
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,

van Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Kasten, Ledikanten, Stoelen, Fauteuil, Voltaires, Tafels en Knapen met marmeren bladen, Canapés, Goud-, Zilver-, Pleet- Glas- en Aardewerk, Porceleinen Eet- en Theeservicen met dito Blad.

Voorts:

WAGENS, PAARDEN,

12 MELKGEVENDE KOEBEESTEN

van Europeesch en Bengaalsch Ras, etc. (190)

Vendutie

Op Woensdag den 26 Januarij 1859,
~~ten Huize van Zijne Excellentie den Vice-Admiraal~~

J. F. D. BOURICIUS,
wegens vertrek;
door
JOHN PRYCE & Co.,
van een netten en goed onderhouden **INBOEDEL,**
bestaande uit:
Mahoniehouten en andere Meubelen,
SPIEGELS, SCHILDERIJEN,
Kroon-, Hang- en Tafel-Lampen, enz., enz.,
Verder van een sterken en ligten
REISWAGEN, een ruimen PALANKIJN en twee TOERWAGENS,
GOEDLOOPENDE PAARDEN,
TUIGEN, MARTEVANEN, enz., enz.
Op Zondag te voren te bezigtigen (125)

Op hunne Vendutie

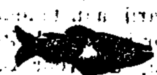
van Dingsdag, den 25 Januarij 1859,
zullen de ondergeteekenden **ten 10 ure precies** verkoopen,
de reeds geadverteerde **aandeelen**, als:

30 Aandeelen in de Maatschappij tot bevordering van Mijn-ontginningen in Nederlandsch-Indië,
10 Aandeelen in de Nederl. Indische Escompto Maatschappij,
20 Aandeelen in de Bataviasche Zee- en Brand-assurantie Maatschappij,
20 Aandeelen in de Nederl. Indische Zee en Brand-assurantie Maatschappij,
18 Aandeelen Negotiatie Loge Ster in het Oosten,
1 Aandeel in het Etablissement te Gadok.

(124) JOHN PRYCE EN Co.

Wederom ontvangen:
EENE PARTIJ VERSCHE

HARING.

(159) VAN DER MEULEN EN Co.

Verkoop van een Schip.

Op Vrijdag den 28sten Januarij 1859, zullen de ondergeteekenden in een der Recherche-Pakhuizen aan den *kleinen Boom*, voor rekening van wie zulks zoude mogen aangaan, aan de meestbiedenden, publiek verkoopen:

Het alhier ter reede liggende gekoperde en kopervaste

NEDERLANDSCHE BARKSCHIP

ANNA PAULOWNA,

metende 325 Lasten,

laatst gevoerd door Kapt. W. BEK WZn.

Het Schip zal worden verkocht met deszelfs Masten, Stengen, Ra's en verdere Rondhouten, staand en loopend Want, een stel Zeilen, 2 zware Ankers, een Tuikatting en Anker, en verdere toebehooren;

vervolgens en détail

de over complete Inventaris van dien Bodem, bestaande uit: Zeilen, divers Touwwerk, Trossen, Kompassen, Medicijnen, en Chirurgicale Instrumenten, eene Barkas, Sloep, etc., een en ander zoo goed als nieuw.

Het Schip is van af heden voor een ieder te bezigtigen, terwijl informatien en inzage van den inventaris te bekomen zijn ten kantore van de agenten, de Heeren ***Hagger & Schuurman.***

(155) Gebrs. ROSELJE en Co.

LEES HIER.

Door gebrek aan beschikbare Ruimte in de Recherche Pakhuizen aan den kleinen Boom zal het hierboven gemelde schip

ANNA PAULOWNA

en deszelfs overcomplete Inventaris

ten dage als bovengenoemd, worden verkocht

in een der Pakhuizen aan de groote Rivier,

naast de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij.

(199) Gebrs. ROSELJE en Co.

Wissels op Nederland,

verkrijgbaar bij de

Factorij der Nederl. Handelmaatschappij

en hare Agentschappen te *Samarang* en *Soerabaija*.

(129)

TOKO RIJSWIJK.

Per Mail Ontvangen:

Een allerkeurigst Factuur Bijouterien, bestaande in heele en halve Parures, Braceletten, Hemdenknoopen voor manchetten, Halskettingen en zeer groote waarlooze Bloed-koralen.

(180) J. C. SAUERS.

Per Mail op nieuw ontvangen

Een prachtig factuur

BIJOUTERIEN,

als:

Parures, Armbanden, Broches met Brillanten, Camées, Koralen en andere Edelgesteenten, Haarspelden, Ringen, Medaillons, Vesten- en Halskettingen, Hemden- en Manchetten-knoopjes, Vingerhoeden, Armbanden, Colliers en Oorringen voor kinderen, Horologiesleutels, Breloques, Balboekjes, enz.

bij

OLISLAEGER,

(141) *Juwelier en Goudsmid. — Rijswijk.*

Made. RINCHON,

a l'honneur de prévenir le public de Batavia, qu'elle vient de recevoir directement de Paris, par le navire *Gebroeders Houtman*, une facture hautes nouveautés,

Robes de soies noire à quilles, à volants et de couleurs, Robes de Barèges, Mousselines, Jaconnettes, Robes pour Marriage, Brodée au plumetie et voi es et couronnes, Toilettes complètes, Mousselines brodées, Mantelets en dentelles noir, Mantelets en soie et Mousseline brodée, Corsage tout confectionées en broderie anglaise. Jupes cages en baleine, Jupes à resorts pour enfants et pour dames, Coiffure, Nouveautés, épingles pour les cheveux, Rubans pour ceinture, Bandes brodées et entre deux, Corsets, etc. (169)

PEINTURE. DORURE.

Lecotey

a l'honneur de prévenir le public de ***Batavia***, qu'il vient d'établir un atelier en ville chez Mr. THONNERIEUX, ancien toko **Pons**.

Fabrique **d'Enseignes** et de **Lettres** en tous genres; **Encadrements de tableaux, réparations d'antiquités; Ornements pour Marquises te Waroengées; Peinture** sur métaux; **Stores** te **Transparents; Dorure et Étamage** de **Glaces; Réparations** de **bronzes** de tous genres;

L'on peut également s'adresser à **Nordwyck** ou **Mr. Lecotey**, tient à la disposition du public un assortiment de cadres pour glaces, tableaux etc. etc. (79)

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

LUNDI, 17 Janvier 1859.

LINDA DE CHAMOUNY.

GRAND-OPÉRA EN 3 ACTES, MUSIQUE DE *Donizetti*.

AVIS. Personne ne sera admis aux répétitions et l'entrée des coulisses pendant les représentations est expressément interdite.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,

(181) VAN KINSBERGEN.

MONSIEUR THÉO,

PRESTIDIGITATEUR.

DONNERA AVEC LA PERMISSION DE M. LE RÉSIDENT,

Dans la Salle de l'Harmonie,

Trois Soirées Fantastiques

ET

AMUSANTES.

La seconde . . . . 19 „

La troisième et dernière. . . . „ 26 „

ILLUSIONS, DECEPTIONS, MAGNETISME, MAGIE.

Prix des Places:

Pour un Cavalier ou une Dame . . .	*f* 4.—
les Enfans	» 2,—
MMrs. les Officiers payeront. . . .	» 2,50

ON COMMENCERA à 8 HEURES PRÉCISES.

Il y aura un intervalle de 25 minutes.

(161)

HARMONIE.

Mercredi, 19 Janvier.

Avec la permission de M. le Résident.

SECONDE SOIRÉE.

par

MONSIEUR THÉO.

EXPERIENCES NOUVELLES.

Prix d'Entrée.

Une Dame ou un Cavalier	*f* 4.—
Messieurs les Officiers	» 2,50
Les Enfants	» 2.—

On pourra se procurer des places numérotées à l'Harmonie

Mercredi, 19 entre 3 et 5 heures, moyennant une augmentation d'un ½ florin.

(179)

Militaire Sociteit Concordia

THÉ-DANSANT.

Op Zaturdag den 22 Januarij 1859.

Namens de Directie

De Secretaris,

(147) BRUGMAN.

Per ISLE O'MAY van Liverpool

Ontvingen

De ondergeteekenden weder eenen aanvoer van de gunstig bekende

IJzeren Ledikanten,

voor kinderen, 1 en 2 personen.

Thans zijn ook verkrijgbaar: zeer elegante

IJZEREN WIEGEN,

BEKLEEDDE do: WIPSTOELEN.

voorts

Reis- en Veldbedden, 6 vt. 6 dm. lang en 3 vt. breed met linnen bekleeding, en zoodanig ingerigt dat zij in eene betrekkelijk kleine, zoogenaamde Kabinet-Kist kunnen gepakt worden, welke er bij geleverd wordt.

(191) Gebrs. RORELJE & Co.

TAFELRIJST

en

PUIKE AARDAPPELEN,

bij

(120) F. W. HORNUNG, *Rembang*.

Estramine de soie Blanche et noir, différentes largeurs,

Papier Estramine, Cartes dito toutes grandeurs, Aiguilles de laine Satin rose, Jolis évantails, Poudre *Newbolt*.

Chez

(183) M. JANET.

DUBRAY,

Gang Patjenongan.

Ontving uit zijne Fabriek nieuw geperfectioneerde

PIANO'S;

wordende voor derzelver soliditeit ingestaan.

Hij staat voor deze Piano's voor 10 jaar in, omdat hij zeker is dat zijne instrumenten niet breken kunnen, en hij, als dit mogt gebeuren eene andere Piano geven zoude. Sedert 8 jaar verkoopt hij zijne Piano's op Java, en nog nimmer heeft hij er eenig ongeluk mede gehad; zie daar het bewijs dat hij geven kan.

Piano's gebruikt, te koop en te huur.

Voor reparatie en stemmen per 3 maanden *f* 25,—.

MUZYKINSTRUMENTEN, SNAREN, ETC.

(80)

Op het Lusthuis

KEDOENG BADAK,

zijn nog eenige Kamers disponibel.

De kosten voor tafel en logies zijn *f* 5,— daags per persoon.

(134) J. A. MAY.

11 Januarij 1859.

De Heer PERINDORGE,

Chirurgijn en Tandmeester,

reeds vroeger op Java bekend, biedt aan het publiek te Batavia en Ommelanden zijne diensten aan, tot het einde van de maand Maart.

Hotel des Indes, 12 Januarij 1859. (136)

MARTINI & Co.

Noordwijk, naast den heer *Hofmeijr*.

FABRIKANTEN IN GIPSBEELDEN,

hebben de eer, het publiek te berigten, dat zij in staat zijn, ***alles*** te leveren, wat men in dit vak verlangen kan, ***in allerlei grootte, ook voor tuinen***, naar de beste ***Italiaansche*** en ***Fransche meesters***, tegen ***billijke prijzen.*** (172)

Het Photographisch Atelier

VAN

WOODBURY & PAGE,

naast de HH. **LEROUX & Co**, op ***Rijswijk***, blijft *dagelijks*, uitgezonderd ***Woensdag***, geopend van half zeven tot 12 uur des voormiddags.

NB. ***Het atelier zal Ult. Januarij gesloten worden.*** (152)

Ter voldoening aan Artikel 276 van het Burgerlijk Wetboek, wordt kennis gegeven, dat door den heer **L. A. HOOGENSTRAATEN** administrateur der Tinmijnen te Soengiliat, eiland Banka, aan Z. E. den Gouverneur Generaal verzoek is gedaan, tot uitreiking van brieven van wettiging aan zijne erkende Dochter **Adriana, Maria, Hoogenstraaten.** (193)

De zaken tot heden gedreven onder den naam ***L. Platon***, zullen van heden worden gelikwideert door de firma ***L. Platon & Co.***

Batavia, 15 *Januarij* 1859. (166)

Op heden is eene vennootschap aangegaan tusschen de heeren **L. Platon en Emile Bédier de Prairie**, tot voorzetting onder de firma **L. Platon & Co.**, der handelszaken tot heden gedreven onder den naam **L. Platon.**

(167) KLEIJN, *Notaris*. (801)

Batavia, 15 *Januarij* 1859.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend dat hij van af heden zijne zaken likwideert.
Debiteuren worden mitsdien beleefd verzocht ten spoedigste betalingen te doen van hun debet.

W. GALISTAN.

CHERIBON, 13 Januarij 1859. (200)

De ondergeteekende heeft zijne inrigting van **Lager- en Middelbaar Onderwijs voor Jonge Heeren,** *tijdelijk* verplaatst naar Parapattan, het derde huis.

I. J. J. SNELLEBRAND
Instituteur.

BATAVIA, 15 Januarij 1859. (175)

MAATSCHAPPIJ:
Tot Nut van 't Algemeen in Oostindië.

In de **Algemeene Vergaderingen van 2 Junij en 15 December 1858** zijn artikel 4. de laatste alinea, en artikel 5 van het ***Reglement voor de Spaarbank*** gewijzigd als volgt:

Art. 4.

»Voor beheerloon, door den penningmeester te genieten, wordt te goed gedaan een minimum van *f* 2000.— 's jaars, totdat de bij de Bank ingelegde kapitalen het cijfer van *f* 120,000,— zullen hebben bereikt, als wanneer 2 pCt. 's jaars in het geheel over het ingelegd kapitaal zal worden berekend. Deze berekening zal zich uitstrekken tot over een kapitaal van *f* 300,000.— en zal over de inlagen boven dit cijfer, 1 pCt. 's jaars bovendien worden te goed gedaan. Bij percentsgewijze berekening van het beheerloon, zal ieder kwartaal het gemiddeld cijfer van het kapitaal op den laatsten dag van iedere maand, als basis worden aangenomen. Onder het beheerloon zijn niet begrepen de kosten van boeken, drukloonen, brandkast en dergelijken, welke ten laste der Spaarbank blijven."

Art. 5.

»De bezittingen der Bank worden gelegd in een trommel met verschillend werkende sloten, waarvan de sleutels berusten onder den Penningmeester en eenen der andere commissarissen, en bij de Javasche Bank in bewaring gegeven. Daarvan zijn uitgezonderd de contante gelden en het in escompto genomen handelspapier, welke bij de Javasche Bank in rekening-courant worden gebragt, zondanig dat de penningmeester nimmer meer dan eene som van *f* 1000.— in kas behoudt."

»Over de gelden, bij de Javasche Bank in rekening-courant beschikt, wordt beschikt bij assignatiën van den penningmeester met medeteekening van eenen der commissarissen."

»Eens in de maand worden de kas en de aanwezige stukken, zoowel die bij den Penningmeester als bij de Bank zoo als die, volgens de Boeken aan het einde der voorgaande maand aanwezig moeten zijn, door eenen der andere commissarissen opgenomen, van welke opname een door dezen en door den Penningmeester onderteekend procesverbaal in de eerstvolgende vergadering der commissie wordt overgelegd."

Geschiedende deze bekendmaking in opvolging van artikel 41 van bovengezegd reglement.

Het Bestuur der Maatschappij vnd.,
Mr. J. VOUTE,
Voorzitter.
J. MUNNICH,
Secretaris.

(114)

MAATSCHAPPIJ
VAN TOONKUNST.

Algemeene vergadering van Heeren Leden op Dingsdag den 18 dezer, des avonds ten 8 ure, in de Societeit de Harmonie ter verkiezing van eenen President.

Na afloop daarvan **Musickale Oefening.**

Namens de Directie
C. VRIESENDORP.

BATAVIA, 12 Januarij 1859. (128)

NAMENS PRESIDENT EN DIRECTEUREN DER JAVASCHE BANK,

heeft de ondergeteekende de eer, stemgeregtigde deelhebbers in de bank uit te noodigen, om op **Maandag den 31sten dezer,** des voormiddags ten 10 ure, in het lokaal der bank te vergaderen, ten einde over eene vergrooting van het kapitaal te beraadslagen.

De Secretaris der Javasche Bank,
J. VAN LENNEP.

BATAVIA, den 13den Januarij 1859. (133)

Nederlandsch-Indische
ESCOMPTO-MAATSCHAPPIJ.

ALGEMEENE VERGADERING

van Stemgeregtigde Deelhebbers op *Maandag*, den 31sten Januarij 1859, des namiddags ten één ure, ten kantore der Maatschappij, ingevolge Art. 16 der *Statuten.*

Punten van behandeling:

Vaststelling der **Balans** over het eerste Boekjaar.

Benoeming van eenen **Kommissaris,** ter vervanging van wijlen den Heer ***J. D. Meijer.***

Benoeming van **Drie Gedelegeerden.**

De **Balans** ligt inmiddels gedurende *veertien dagen* van heden af ter visie van Deelhebbers.

(168) TIEDEMAN EN VAN KERCHEM,
Directeuren.

BATAVIA, 15 Januarij 1859.

PHOENIX FIRE OFFICE.
Gevestigd te LONDEN sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . $1^{\circ}/_{o}$'s jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . $^{1}/_{2}{}^{\circ}/_{o}$ »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. $^{3}/_{4}{}^{\circ}/_{o}$ »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . $1^{\circ}/_{o}$ »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . $1^{1}/_{4}{}^{\circ}/_{o}$ »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . . $1^{\circ}/_{o}$ »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(139) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.
Opgerigt in 1836.

VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen,** zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*
MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija.*
(160) W. MAJOR en Co., *Passaroeang.*

Met de STOOMSCHEPEN van den ondergeteekende zijn alhier aangebragt de ondervolgende goederen, welke wegens onbekendheid der namen van de eigenaren of van hunne woonplaatsen niet bezorgd zijn geworden.

5 Junij per Stoomboot **PADANG** van **Padang.**
Een pak beddengoed, adres den 1e Luitenant KOK.

5 Augustus per Stoomboot **BANDA** van **Soerabaija.**
Een kistje merk VD.

3 December per Stoomboot **BATAVIA** van **Padang.**
Een pak beddengoed.

25 December per Stoomboot **PALEMBANG** van **Soerabaija.**
Een kistje adres **J. H. LAMMERS** te *Batavia.*

Zoomede drie pakken kussens, onbekend van waar outvangen.

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 13 Januarij 1859. (182)

Er wordt gevraagd, **EEN GOEDE KLERK,** ***op daggeld,*** belooning van ***f* 5,— à *f* 10,—** naar bekwaamheid. Gegadigden adresseeren zich franco, Litt. H. Bureau *Java-Bode.* (112)

Le tirage de la Loterie chez Madame ***Bourgeus,*** aura lieu à Dimanche le 30 Janvier 1859 au midi 12 heures.

Ceux qui desiront encore quelques numeros, sont priés de les faires prendre à sa demeure

SAWA-BESAAR, près le manége de *Batavia.* (170)

De trekking der Loterij bij Madame ***Bourgeus,*** zal op Zondag den 30 Januarij 1859 des middags om **12 uur** plaats hebben.

Diegeenen welke nog nummers wenschen te nemen worden verzocht zich te vervoegen ten haren huize

SAWA-BESAAR, nabij de manege van *Batavia.* (171)

Eene **JUFVROUW,** in staat onderwijs te geven in die vakken, welke tot eene beschaafde opvoeding behooren, daaronder begrepen de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen, alsmede de muzijk (piano en guitar), zang en vrouwelijke handwerken, biedt zich tot aanneemlijke conditiën bij eene familie als gouvernante aan; — ze is, des gevorderd, niet ongenegen een contract voor drie à vier jaren aan te gaan.

Reflecterenden gelieven zich met ***franco-brieven*** onder litt. **S** te adresseren bij de boekhandelaren *Lange en Co.* te Batavia.. (104)

---

f 25 à 30,000,—

Op eerst Hypotheek te bekomen bij den Boekhandelaar.

(146) H. M. VAN DORP.

Op eene Suiker-fabriek,

nabij Batavia, bestaat behoefte aan een

Administrateur

van middelbare jaren, en grondige kennis van het vak aan, goeeefendheid in den omgang met Inlanders parebde.

Adres franco onder No. 6. *Bureau van dit Blad.* (184)

Voor *f* 20,000,—

TE KOOP

Een HUIS met ruim ERF, gelegen op een der beste standen van Batavia.

Adres *Bureau Java-Bode.* (131)

UIT DE HAND TE KOOP

het Nederlandsch Barkschip

JAVA'S WELVAREN,

groot 248 gemeten Lasten,

met deszelfs **compleeten Inventaris.**

Nadere informatiën bij

(198) PAINE, STRICKER & Co.

Wordt te Koop gevraagd:

Een goed loopend **BILLARD** met toebehooren, liefst van middelmatige grootte en met Leijen blad, des verkiezende à contant.

Adres

(123) G. C. T. VAN DORP, te *Samarang.*

TE HUUR **of** TE KOOP

Het KANTOOR en de MAGAZIJNEN op de *Tijgersgracht,* laatst geoccupeerd door en te bevragen bij

(110) REIJNST EN VINJU.

TE HUUR

Een **huis** in de Beerendrechtslaan, te bevragen bij

(106) H. KLEIN qq.

WORDT TE HUUR GEVRAAGD:

Een **huis** in de omstreken van *Kramat of Goenoeng Sahari.* **Huurprijs** pm. ***f* 100.** Adres

(173) G. KOLFF & Co.

TE HUUR

Om met 1° Februarij te aanvaarden, een **Huis** met twee verdiepingen, gelegen op het Koningsplein, thans bewoond door Mevrouw de wedawe *Meijer.*

Te bevragen bij

(174) G. JOAKIM.

Théatre Français.

Brochures van **»NIZZA DE GRENADE."** — **LA VIE DE BOHÈME," — LES FILLES DE MARBRE"** à ***f* 2,**— pr. pièce, te bekomen bij

(150) H. M. VAN DORP.

23ste NEDERLANDSCHE
STAATS-LOTERIJ.

Van de door den ondergeteekende geplaatste loten zijn in de 1ste en 2de klasse uitgekomen de nommers **18518, 18522, 15292** en **5442** met een prijs van ***f* 30,**— en No. **15299** en **5441** met een prijs van ***f* 20,**—

Deze sommen zijn met de restitutie op vertoon der loten disponibel.

Voor de 3de klasse, waarin de prijs van *f* 25,000,— zijn wederom loten voorhanden:

Een heel lot ***f* 100,**— Een half lot ***f* 50,**—
» vijfde » » **20,**— » tiende » » **10,**—

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, Januarij 1859. (158)

KANTOOR-AGENDA
1859.

in linnen; met memorandum prijs *f* 5,— te bekomen bij H. M. VAN DORP te *Batavia.* (149)

Vergulde en Palissanderhouten

LIJSTEN,

tegen billijke prijzen.

Te bekomen bij

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1859. (137)

TAUCHNITZ EDITION.
Recent Publications.

Brock's Sketch of ***Havelock; Gore,*** Heckington; **Kingsley,** Acton Locke and Hypatia; **Sewell's,** Ursula; **Johnson,** English Poets; Head of the family; Daisy Chain; **Macauley's** History 1—9, also

The BEST NOVELS of:

Ainsworth, Bulwer, Currer Bell, Charles Dickens (complete) **Douglas Jerrold, Marryat, Thackeray,** etc.

All elegantly bound in black cloth gilded at *f* 3.50 each volume. Catalogue gratis.

BATAVIA: G. KOLFF EN Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 15 Januarij 1859, No. 3.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen Mevrouw de Weduwe JANE MEIJER, geboren *Bell*, worden verzocht binnen zes weken aangifte of betaling te doen aan de

Testamentaire Executeuren,
A. E. POOL.
en
W. G. MEIJER.

PASOEROEAN,
2 *Januarij* 1859.
(127)

BATAVIA.

Volgens een telegram van den 1sten stuurman van het nederlandsche schip *Valparaiso*, kapt. *Ellerman*, den 21sten December ll, van hier naar Padang vertrokken, ligt het vaartuig op de reede van Anjer. De stuurman berigt, dat de gezagvoerder en zijne echtgenoot den 8sten dezer zijn overleden, terwijl genoemde officier en eenigen der bemanning ernstig ongesteld zijn.

Batavia. Bij circulaire van 10 November 1858 no. 15 is door den gouverneur en kapitein-generaal der *Philippijnsche* eilanden bekend gemaakt:

1°. dat de vrije invoer van rijst en padi in de havens *Manila, Sual, Iloilo*, en *Zamboango*, welke voorloopig tot den 31sten December 1857 was toegestaan, thans definitief is toegestaan.

2°. dat ten opzigte van den uitvoer van genoemd graan in volle kracht blijft het Kon. besluit van 29 April 1856, houdende o. a.:
- *a.* dat de uitvoer van rijst en padi zal kunnen geschieden uit de havens *Manila, Sual, Curimao, Salomaqui, San Miquel, Zamboango, Iloilo, Capiz, Antique*, en uit alle andere havens, waar tolkantoren voor den uitvoerhandel zijn opgerigt.
- *b.* dat voor den uitvoer van rijst en padi geene bijzondere vergunningen van wege het gouvernement benoodigd zijn, noch andere formaliteiten vereischt worden, dan die, welke als algemeene maatregelen van den vrijen handel zijn voorgeschreven.

3°. dat de bij het besluit van 5 Februarij 1858 vastgestelde vrijdom voor meel, tarwe en kokosnoot-olie op den 31sten December 1858 wordt ingetrokken.

Djocjocarta. Den 25sten Julij 1858 is alhier op 75 jarigen ouderdom overleden de Pangeran Adipati *Pakoe Alam*, wiens opregte trouw aan het Nederlandsch-Indisch gouvernement en vele den lande bewezene diensten steeds op grooten prijs gesteld zijn. Als opvolger in des overledenen gebied en bevel over het *Pakoe Alamsche* legioen, werd zijn zoon, de Pangeran Ario *Sasro Ningrat* benoemd. Zijne verheffing had te *Djocjocarta* den 29sten December jl. met veel plegtigheid plaats. Nadat zich de Pangeran bij den resident had vervoegd, in wiens woning alle notabelen waren vereenigd, beëedigde hij de hem voorgehoudene acte van verband, waarop de resident hem in naam van het gouvernement verheven verklaarde tot Pangeran Adipati, met den naam van *Soerio Sasra Ningrat.* Terwijl het geschut van het fort met elf schoten den afloop dezer plegtigheid verkondigde, werd de nieuw benoemde Pangeran Adipati door de aanwezigen geluk gewenscht en door den resident op de navolgende wijze toegesproken:

»Het is mij eene hoogst gewigtige en treffende taak geweest, U. Pangeran Adipati *Soerio Sasra Ningrat*, op dit oogenblik te hebben mogen verheffen tot het hooge standpunt, dat uw waardige vader, mijn veeljarige trouwe vriend, wijlen de Pangeran Adipati *Pakoe Alam*, bijna dertig jaren langmet zoovee lof heeft bekleed.

»Ik mag dan ook deze indrukwekkende gelegenheid niet laten voorbijgaan, zonder nog een laatst woord aan zijne nagedachtenis te hebben gewijd. Wij stonden allen nog zoo kort geleden met een bedrukt gemoed, velen met een bedroefd oog, bij het graf van dien hoogstverdienstelijken man.

Braaf, regtschapen en nederig van harte, opregt van gemoed, rein van zeden, stil en eenvoudig in zijn handel en wandel, paarde hij daaraan tevens eene groote scherpzinnigheid en juistheid van oordeel en ging hij zijne ondergeschikten, door de hem aangeborene zucht tot orde en stipte pligtsbetrachting, in het goede steeds ijverig voor. Hij was in een woord het toonbeeld van een waardigen Javaanschen Groote. — Hij was den Hoofden van gewestelijk bestuur door zijne groote ervaring en ondervinding immer een beproefde vraagbaak en raadsman; en evenals zijn vader reeds, was ook hij onafgebroken van het gouvernement de verkleefdste dienaar.

Het eereteeken der Orde van ridder van den Nederlandschen Leeuw versierde daarom met regt zijne borst.

»Ik heb den stervenden, braven man dan ook in zijne laatste oogenblikken het lijden verzacht, door hem namens het gouvernement, hetgeen hij zoo innig trouw had aangehangen, voor zijne bewezene diensten mijn opregten dank te betuigen en hem de verzekering te geven, dat, zoo die ook al niet meer aan hem-zelven kunnen worden vergolden, het gouvernement echter een beschermend oog op zijne achterblijvende betrekkingen gevestigd houdt.

»Deze aan den ontslapene, — die zacht en in vrede ruste, — gedane plegtige toezegging verwezentlijkt zich reeds nu in dit oogenblik. — Gij hebt zoo even, Pangeran Adipati, in mijne handen, als vertegenwoordiger van het gouvernement en ten aanhoore van deze aanzienlijke schare van omstanders, den eed tot stipte nakoming der aan U gestelde voorwaarden op plegtige wijze op den Koran bezworen.

»Laten die woorden U immer helder voor den geest zweven en uwe handelingen bestieren.

»Wees erkentelijk jegens het gouvernement voor de hooge gunst, die U op nog jeugdigen leeftijd wordt geschonken en bewijs zulks door uwe onwankelbare trouw en verkleefdheid.

»Wees uwe achtingswaardige moeder en grootmoeder op haren hoogen leeftijd dezelfde eerbiedige en liefderijke zoon, als tot heden. Wees uwe verdere betrekkingen tot een krachtigen steun en leidsman. Bestier uw gebied met een strikt regtvaardig gemoed en met eene vaste hand, tot heil en voorspoed van de U toevertrouwde bevolking en tot bevordering ook der belangen van het Rijk van den vorst van *Djocjocarta.* — Hebt gij raad en ondersteuning noodig, zoek die waar gij ze immer het best vinden kunt, bij 's gouvernements vertegenwoordiger, — in één woord, houd het oog steeds gerigt op het voorbeeld van uwen verdienstelijken vader, en Gods zegen zal op U rusten en Gij zult eenmaal ook waardig zijn te dragen den eerenaam van *Pakoe Alam!*"

Deze eerenaam namelijk zal de Pangeran Adipati op zijn 40ste jaar erlangen, als hij door daden zal hebben doen blijken, dat hij zich deze gunst waardig heeft gemaakt.

Vervolgens gingen de Resident en de Pangeran Adipati, in de geele koets van den sultan gezeten, en geëscorteerd door de dragonders van *Pakoe Alam*, naar den kraton, waar de Resident in de *bangsal kentjono* den nieuw benoemde voorstelde.

Nadat de Pangeran Adipati den resident n ar diens woning had teruggeleid, begaf hij zich, vergezeld door den commandant der djocjocartasche schutterij, in plegtigen optogt naar zijn dalem, ten einde aldaar den resident te ontvangen. Bij het voorbijrijden van het fort salueerde dit den Pangeran Adipati met negen schoten.

Binnen den dalem, van de hoofdpoort *Kidangan* af tot aan de woning, stond de inlandsche barissan van den prins geschaard, terwijl de infanterie van het legioen aan den ingang van de poort *Donoworo* paradeerde.

De resident, door een talrijk gezelschap gevolgd, reed een half uur later in de daartoe afgezonden staatsiekoets der *Pakoe Alaman* en geëscorteerd door de dragonders van het legioen naar den dalem. Aan de woning *Donoworo* op het voorplein kwamen hem de Pangeran Adipati en alle prinsen en officieren van het huis te gemoet.

Een kort bezoek werd afgelegd bij de Ratoe-weduwe en de Raden Ajoe, gemalin van den pangeran Adipati, waarna het geheele gezelschap in de pendoppo p'aats nam. De panghoeloe der *Pakoe Alaman* deed een gebed; de prinsen en hoofden van het Huis boden den nieuw verheven pangeran Adipati de gebruikelijke hulde aan; twee toasten werden gedronken, één door den resident op de gezondheid van den Pangeran Adipati, van de Ratoe's zijne grootmoeder en moeder, en van zijne gemalin; en één door den Pangeran Adipati op den resident, welke toasten telkens door drie salvo's uit handgeweer werden vergezeld. Nadat de resident afscheid genomen had, eindigde de plegtigheid van dien dag. (*Jav. Cour.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Madrid, 22 Nov. In Cadix wordt met den meest mogelijken spoed veel materiëel zamengebragt, om naar Havana verzonden te worden. Twee millioen slagboedjes werden van Sevilla naar Cadix vervoerd. Men heeft in goeden ernst het plan, om 60,000 vrije Chinezen naar Cuba over te brengen.

— De koningin van Spanje zal de zitting der Cortes openen met eene troonrede, waarin het programma van het ministerie uiteengezet zal worden. Men dacht te Madrid, dat de heer Rios Rosas of de heer Mayans tot president van het congres benoemd zouden worden.

— De Generaal *Molard*, commandant van de militaire afdeeling van Nizza, heeft zich, den 18den November, met een officier der genie en een oorlogs-commissaris naar Villa-Franca begeven. Hij werd vergezeld door den baron Thaubé, commandant van het russisch schip *Ratziwan*, wien hij de magazijnen van Darse heeft overgegeven. Een proces verbaal is van deze overgave geteekend.

— Men leest in de *Nizzardo* van den 19den Nov.: Men verwacht heden of morgen in de haven van Villafranca zeven russische oorlogschepen, die, vereenigd met de twee in deze haven liggende, de negen schepen van het escader vol maken. De *Polkan* is heden naar Genua vertrokken.

— Het *Journal de Monaco* verklaart, dat er schitterende aanbiedingen aan het gouvernement van dit landje door Piemont gedaan zijn, maar dat de prins van Monaco allen afstand of aanhechting weigert.

— Men schrijft van Madrid, dd. 24 Nov. De senateurs, die tot de vooruitgaande partij behooren, vragen, uit oppositie tegen 't gouvernement, een nieuwe regeling der schuld. De heer Bermudez de Castro maakt zich gereed, om zich naar zijn post te Napels te begeven.

New-York, 10 Nov. De vrijbuiter Walker bevindt zich, naar men zegt, te Washington en zocht den president te bewegen, zijne voor korten tijd tegen de flibustiers afgekondigde proclamatie in te trekken of te wijzigen.

Londen, 23 Nov. Aan Lord Elgin is de last gezonden, een bijvoeging bij het laatste verdrag te verzoeken, waardoor het schiereiland Kaulung met de kolonie Honkong vereenigd zou worden.

— Het *Journal de Constantinople* van den 17 Nov. berigt, dat generaal Saïd, benoemd als Commissaris te Djedda, om daar de zaak der schadeloosstelling te regelen, den 13den bevorens met Mehmoud pacha, den nieuwen gouverneur, naar Alexandrië is vertrokken.

De van den moord des Consuls te Djeddah betichten zijn reeds voor het oppergeregtshof geweest.

Bijzondere brieven uit Constantinopel spreken over het stijgend verschil van gevoelen tusschen de ministers der Porte. Over 't geheel is de rust in de provinciën hersteld. De stammen Insairis, die men verrast heeft, hebben gijzelaars gesteld.

De oneenigheden in de Vorstendommen zijn eveneens onderdrukt; men heeft er de wet op de drukpers ingevoerd en is voortgegaan met de clubs te sluiten en talrijke afzettingen te bewerkstelligen. De demokratische partij heeft hare goede kansen verloren.

De candidatuur van prins Stourdza, den vader, heeft die van zijn zoon verhinderd.

— De *Pacific* is te Galway aangekomen, met de brievenmaal van St. Johns, New Foundland en telegrafische berigten van New-York, van den 13 Nov.

De Navajos Indianen waren op nieuw geslagen.

Te Washington zou de minister van finantiën de invoering van eene belasting op de thee en de suiker voorstellen.

— Volgens berigten van Algerie, heeft de prefect van Algiers aldaar eene proclamatie doen aanplakken, waarbij hij kennis geeft, dat Algerie heeft opgehouden eene kolonie te zijn en, ten gevolge der edelmoedige pogingen van Z. K. H. prins Napoleon, met de departementen van het moederland is gelijk gesteld.

— Uit Portugal wordt gemeld, dat de laatste aardbeving groote schade heeft veroorzaakt; te Setubal zijn vele huizen ingestort en verscheidene personen gewond en gedood. De inwoners zijn bijna allen gevlugt, en men heeft alle maatregelen moeten nemen, om het plunderen der verlaten huizen te beletten.

— Indien men geloof mag slaan aan een brief uit Parijs, dan zou aan de directeuren der dagbladen aldaar bevel gezonden zijn, om godsdienstige aangelegenheden niet meer te bespreken. Men voegt er bij, dat die maatregel aan het eindeloos geschrijf over de zaak van Mortara wordt toegeschreven. Over staatkunde mogen zij reeds sedert lang niet meer schrijven.

NEDERLAND.

Van den Specialen Correspondent van den *Java-Bode*.
Vervolg en slot van ons vorig No.

Terwijl men in Wittenberg, na bijna drie en eene halve eeuw, de herinnering aan eene groote gebeurtenis in het leven roept, wil men bij ons plotseling het aandenken aan eene reeks van vermaarde feiten en personen, voor zoo ver het zich aan zigtbare gedenkteekenen bindt, uitwisschen. Ik heb u reeds vroeger met een enkel woord medegedeeld, welke plannen men koestert, ten opzigte onzer oudste gebouwen. Men wil het binnenhof, de gevangenpoort en wat niet al raseren! In dat vandalenplan is dan ook begrepen de katholijke kerk op het binnenhof, dat is de voormalige hofkapel der graven, waar het stof van nog menig hunner rust. Het spreekt van zelf, dat velen zich hiertegen verzetten, maar de bouwmeester heeft er wat op gevonden. Op de aanmerking, dat die kerk ons nederlandsche *Saint-Denis* was, gaf hij ten antwoord: »Welnu! ik zal uw *Saint-Denis* met grondvesten en grafkelders in zijn geheel verplaatsen."

Ik geloof evenwel niet, dat daartoe reeds de noodige maatregelen zijn genomen, en het zou mij zelfs verwonderen, indien het *groote* plan in de eerste halve eeuw eene schrede vorderde.

Ik meen dan ook, waarde redacteur! dat wij zeer goed op den weg der beschaving kunnen vooruitgaan, al breken wij onze oude monumenten niet af, en ik houd het er voor, dat de commissie voor de statistiek, — volgens de wetenschap, de controleur en de gids van den vooruitgang, — even nuttig werkzaam kan zijn in de oude bureaux van het ministerie van binnenlandsche zaken op het binnenhof, als in de splinternieuwe zalen van een later opterigten gebouw. Die instelling van statistieke bureaux is een gelukkig denkbeeld. Het voorname doel der rijkscommissie, die aan het hoofd staat en gevormd wordt uit een voorzitter, een secretaris en niet meer dan zestien leden, is het bevorderen van eenheid, volledigheid en naauwkeurigheid in de statistische stukken, betreffende Nederland en zijne overzeesche bezittingen. Zij ontwerpt de voorschriften, die ter bereiking van dat doel noodig zijn, en de bruikbaarheid dier stukken voor wetgeving, beheer en wetenschap kunnen bevorderen.

Zij draagt die voorschriften voor aan den minister van binnenlandsche zaken.

De commissie geeft jaarlijks een verslag van hare werkzaamheden in het licht. Zij voegt bij dat verslag de haar aangeboden bescheiden, wier mededeeling zij raadzaam acht.

De commissie verzamelt, zooveel doenlijk, alle stukken betrekkelijk de statistiek van Nederland en zijne overzeesche bezittingen. In haar archief neemt zij op alle bescheiden betrekkelijk de statistiek, door of van wege de Regering opgemaakt of aan de Regering aangeboden, welke haar ter bewaring worden toevertrouwd. Zij tracht haar archief zooveel mogelijk volledig te maken door het verkrijgen van stukken van statistischen aard, bij de departementen van algemeen bestuur voorhanden, welke bij de dagelijksche behandeling van zaken kunnen gemist worden.

In elke provincie wordt eene afdeeling der provinciale griffie tot bureau van 'statistiek' ingerigt, aan welks hoofd een in de statistiek ervaren man geplaatst wordt. Op deze bureaux rust dezelfde werkkring als op de rijkscommissie, maar meer bijzonder op provinciaal terrein. Wij twijfelen niet of die commissien zullen betere resultaten geven, dan in den regel van commissien ontvangen wordt, en men mag zich vleijen, dat het hiermede beter zal gaan dan met een vroeger plan, om eene statistiek van Nederland te geven.

Jaren lang werd daaraan gearbeid, maar tot dusverre wacht men nog op de vruchten.

In ieder geval is het eene poging tot bevordering onzer stoffelijke welvaart en zoo dit niet de hoofdzaak is voor eene natie, mag zij toch geenszins uit het oog worden verloren. Van daar, dat er, niet zonder grond, in den laatsten tijd klagten zijn aangeheven, dat men een onmisbaar hulpmiddel voor die welvaart tot nog toe ongebruikt laat, ter wille van den naijver onzer twee voornaamste koopsteden; namelijk de stoompakketvaart regtstreeks van Nederland op Indie. Hopen en vertrouwen wij evenwel! Ook die zal wel eenmaal komen, even als men nu met grond vertrouwen mag, dat de lang gewenschte doorgraving van Holland op zijn smalst eindelijk haar beslag zal krijgen. Daaromtrent toch heeft de minister van binnenlandsche zaken, in zijn antwoord op het verslag der Kamer, verklaard, dat het beweren, dat deze onderneming schipbreuk zou dreigen te lijden op eischen van het departement van oorlog met betrekking tot den aanleg van vestingwerken, niet juist is. Integendeel is de regering voornemens, indien de concessionarissen de overige voorwaarden aannemen, aan de Staten-Generaal voor te stellen, de kosten, die bij den aanleg der werken in het belang van 's rijks verdediging vereischt worden, geheel ten laste van den staat te nemen en daarenboven kosteloos aan de ondernemers af te staan de rijksgronden en wateren, die voor het werk worden vereischt.

In mijn laatsten brief schreef ik, dat men algemeen ingenomen was met de benoeming van den heer Tieboel Siegenbeek tot burgemeester van Leiden en diensvolgens tot curator der hoogeschool. Hij heeft de verwachting niet teleurgesteld. Terstond na zijne installatie, welke den 20 dezer plaats had, is het collegie van curatoren overgegaan tot het opmaken van eene voordragt aan Z. M. den koning, tot benoeming van een gewoon hoogleeraar in het hedendaagsch regt en van een buitengewoon hoogleeraar in het roomsch regt. Gij zult u herinneren, dat ik, ten opzigte der bekleeding van een dier vakken, in mijn laatsten de mededeeling deed van een toestand, waaraan thans een einde is gemaakt.

Ik mag dezen niet eindigen, zonder u met één enkel woord van het buitenland te hebben gesproken. In Engeland is men thans geheel vervuld met de parlementaire hervorming; in Frankrijk, — voor zoover het daar geoorloofd is met iets vervuld te zijn — met de organisatie der kolonie Algerie, die intusschen, volgens getuigenis van een onzer landgenooten, een lid der Tweede Kamer, die in het reces een uitstapje maakte naar Algiers, verre van eenige kans oplevert om te slagen. Men spreekt in het Keizerrijk nu ook van de instelling der kas tot ondersteuning van den arbeid. *Les extrêmes se touchent!* De kas is reeds opgerigt in het zeer anti-socialistische Keizerrijk! In Belgie kenmerken zich de discussien der kamer en de openbare meening in het algemeen, door eene zeer vrijzinnige rigting. In Duitschland is er, na de optreding van het pruisische cabinet, niets van belang voorgevallen en de deensche zaak is geschikt. In Italie vormt zich eene soort van Ligue tegen het liberalisme; in Luxemburg eindelijk heeft de prins stedehouder, den 18den November, de zitting der stenden geopend. In de troonrede wordt het voornemen der regering te kennen gegeven, om nieuwe middelen te vragen, ten einde den aanleg en de uitbreiding der spoorwegen te bevorderen en wordt de oprigting eener spaarbank toegezegd. Het politiek gedeelte der rede heeft betrekking op de redenen, waarom ten vorigen jare de vergadering niet is bijeengeroepen. Daarin wordt te kennen gegeven, dat de regering niet zal afwijken van de beginselen, sedert de opheffing der grondwet van 1848 door haar gevolgd. De heer J. P. Toutsek is door den groothertog tot president benoemd.

Voor het grootste gedeelte zijn u die mededeelingen misschien reeds uit de laatste bladen geworden, maar gij vindt ze er wat breeder omkleed. Welnu, dit spaart u de moeite ze te lezen. Ook dat is, geloof ik, een voorregt in het warme klimaat.

Geloof mij, enz.
Uw correspondent.

ENGELAND.

Londen, 21 Nov. De bekende reiziger, Dr. Heinrich Barth, die, gedurende zijne togten in het binnenland van Afrika, zulke belangrijke ontdekkingen heeft gedaan, is tot ridder van de Bath-orde benoemd.

— Te Nuncaton werd een 12 of 13 jarig meisje, Amelia Hinks genaamd, die bij hare ouders woonde, drie weken geleden, ernstig ongesteld, zonder dat de geneesheer den aard der ziekte kon opgeven. Nu veertien dagen geleden, stierf zij. Men bragt het lijk, dat stijf en ijskoud was, naar een ander vertrek. Daar werd het gewasschen en gekleed, terwijl men, volgens de heerschende gewoonte, op ieder oog een penny plaatste. Gedurende meer dan 48 uren lag het lijk door een laken bedekt, toen haar grootvader, een zeer oud man, van Leamengton kwam, om het lijk nog eens te zien. Toen hij de kamer binnentrad en een van de koperen stukken van het oog nam, verbeeldde hij zich onder het gesloten ooglid eenige beweging te zien. Eene hem vergezellende verwante spotte eerst er mede, doch overtuigde zich weldra van de waarheid. Er werd een arts geroepen; ook deze hield alles aanvankelijk voor zelfmisleiding, doch een naauwkeurig onderzoek van den hartslag overtuigde spoedig ook hem, dat er leven in het dusgenoemde lijk was. Het werd naar een warm vertrek overgebragt en, onder behoorlijke behandeling, vermeerderden de teekens van leven gaandeweg dermate, dat het meisje eindelijk begon te niezen en haar herleven boven allen twijfel verheven was. Toen zij de spraak had herkregen, beschreef zij alles, tot de minste bijzonderheden, wat er was gebeurd. Zij wist wie haar gewasschen en de muntstukken op hare oogen geplaatst had; zij had ook gehoord, dat de doodkist besteld werd, en wat over haar gesproken was. Aanvankelijk weigerde zij eenig voedsel te gebruiken en, toen men haar dit met geweld ingaf, geraakte zij in vreeselijke spanning, en kon, ofschoon buitengewoon zwak, met moeite beteugeld worden. Sedert dat oogenblik was haar gedrag zeer zonderling, en ging zij van het plan zwanger, hare ouders om te brengen. Op een nacht, dat zij zonder licht in het vertrek van deze sliep, haalde zij een licht van beneden, en verbrandde eerst eenig borduurwerk, waarop hare moeder — dit wist zij — zeer gesteld was, stak daarop de gordijnen in brand en ging weder te bed. Men wist geene oorzaak van den brand op te sporen, naardien men haar voor te zwak achtte, om het bed te verlaten. Zij bevindt zich thans in een toestand, die tusschen dood en leven zweeft, naardien alleen een zeer naauwlettend onderzoek van den pols bewijs van haar aanzijn geeft. De zaak baart in den geheelen omtrek veel opziens.

— De heer G. P. R. James, de schrijver van zoo vele en lijvige romans, heeft thans zijne betrekking van engelsch consul te Venetië nedergelegd, ter vervanging van den heer Harris, een bloedverwant van graaf Malmesbury, die aldaar geplaatst was, om de hem thans te beurt gevallen bevordering te kunnen afwachten.

— De bekende maatschappelijke hervormer, Robert Owen, is Woensdag te Newtown, in Montgomeryshire, overleden.

— Te Cambridge is in de voor-halle der kapel van het Trinitycollegie, naast de standbeelden van lord Bacon en Isaac Newton, het beeld van Dr. Barrow onthuld. Het is in zittende houding en van het schoonste carrarische marmer. De hand houdt een passer, terwijl een deel leerredenen naast hem ligt.

— In een aanval van *deliruim tremens* of drinkerswoede, ten gevolge van verslaafdheid aan den sterken drank, heeft een 23jarig zeeman zijne grootmoeder, welke hij anders zeer beminde, zonder eenige aanleidende oorzaak, den hals afgesneden.

— Met de laatste post van Australie zijn te Dublin het ongeloofelijk aantal van 1400, met geld bezwaarde, brieven van landverhuizers aan hunne betrekkingen aangebragt.

FRANKRIJK.

De zaak van den graaf de Montalembert.

Parijs, 25 Nov. Gisteren is op nieuw voor de correctionele regtbank de zaak van den graaf de Montalembert voorgebragt; men wist, dat er geene verdaging zou plaats hebben en de aandrang van 't publiek was dus zeer groot.

Lang, voor de deuren geopend waren, stond de menigte bereids in het hof de la Sainte-Chapelle. Geregtsdienaren, onder bevel van een vrederegter, handhaafden de orde, zoo wel binnen als buiten de gehoorzaal.

Te twaalf uren begon de zitting, onder voorzitterschap van den heer Berthelin. De keizerlijke procureur Cordoën nam op den zetel van het openbaar ministerie plaats. De heer Berryer, verdediger des graven, en de heer Dufaure, die voor den heer Douniol zouden pleiten, plaatsten zich gelijktijdig voor de balie.

Op bevel van den president, kondigde de deurwaarder de zaak van *le Correspondant* af, en de heeren de Montalembert en Douniol namen niet verre van hunne advocaten plaats.

Op dezen oogenblik bemerkte men den hertog de Broglie en de heeren Thiers en Barrot in de zaal.

Men weet, dat in het No. van het tijdschrift *le Correspondant*, van den 25sten October jl., de graaf de Montalembert een stuk geplaatst heeft onder den titel: » *Un débat sur l'Inde devant le Parlement Anglais*". (Een beraadslaging over Indië voor het engelsche parlement.) De keizerlijke procureur der Seine eischte de inbeslagneming van dit No. en hierop volgde een onderzoek tegen den schrijver van dit stuk, den heer de Montalembert, en den verantwoordelijken redacteur.

Deze instructie had ten gevolge, dat beiden, de heer Douniol, verantwoordelijk redacteur van het tijdschrift *le Correspondant* en de heer de Montalembert, oud pair van Frankrijk, naar de correctionele regtbank verwezen werden, als beschuldigd: 1o. Van aansporing tot haat en verachting van de regering des keizers, een misdrijf, waartegen bij artikel 4 van de wet van 4 Aug. 1848 voorzien wordt. 2o. Schending van den eerbied der wet verschuldigd, voorzien bij artikel 3 van de wet van 27 Julij 1849 3o. Aanval op de regten en het gezag, welke de regering krachtens de constitutie en het algemeene stemregt bezit, voorzien bij art. 1 van het decreet van 11 Aug. 1848. 4o. Getracht te hebben de openbare rust te storen, door den haat of de verachting der burgers onderling op te wekken, voorzien bij art. 7 van het decreet van 4 Aug. 1848.

Na de ondervraging van beide beschuldigden, nam de keizerlijke procureur het woord en hield de beschuldiging vol.

De heer Beryrer droeg daarop de verdediging des heeren de Montalembert voor.

Na de repliek van den keizerlijken procureur, verdedigde de heer Dufaure den heer Douniol.

Het hof, na in raadkamer vergaderd te zijn geweest, kwam weder binnen en de president sprak het volgende vonnis uit:

Overwegende, dat in het tijdschrift, genaamd *le Correspondant*, den 25sten October 1858, een artikel is geplaatst, getiteld: » *Un débat sur l'Inde devant le Parlement Anglais*;"

Overwegende, dat de graaf de Montalembert bekent, de schrijver te zijn van dit artikel, dat hij de openbaarmaking er van heeft toegestaan en dat Douniol erkent, het te hebben uitgegeven;

Overwegende, dat in den loop van dit artikel, geschreven in een geest van stelselmatige boosaardigheid, de schrijver, door de doorgaande tegenstelling, die het hem behaagt te maken tusschen de instellingen van Frankrijk en die van eene met dit rijk verbondene mogendheid, ironie en verachting tracht te verspreiden omtrent de staatkundige wetten, de mannen en de daden der regering;

dat drie misdrijven, 1o. opwekking van haat en verachting tegen de regering, 2o. het aantasten van het beginsel van algemeen stemregt en van de regten en het gezag, die het hoofd van den staat krachtens de constitutie bezit, en 3o. het aantasten van den der wetten verschuldigden eerbied en de onschendbaarheid der regten, die zij geheiligd hebben, uit dit geheele art. blijken en bijzonder uit de zinsneden, die met de volgende woorden beginnen: » *Quand les oreilles me tintent*, etc. pag. 205 (Wanneer de ooren mij suizen. *Je concède*, etc. pag. 206, (Ik geef toe). *Au Canada....* pag. 209, (In Canada.) *Nous avons non seulement*, etc., pag. 215, (Wij hebben niet alleen.) *J'en étais, pour ma part*, etc., pag. 252, (Ik was, wat mij betreft.) *En un mot, la force*, etc., pag. 250, (In één woord, de kracht.) *Pendant que ces réflexions*, etc., pag. 261, (Gedurende deze overwegingen.) *J'ai déjà indiqué*, etc., pag. 266, (Ik heb reeds aangewezen.)"

Wat betreft het vierde punt, den beschuldigde ten laste gelegd:

Overwegende, dat, ofschoon zich in de gemaakte zinsnede ook uitdrukkingen bevinden, die der pen van een schrijver, die achting voor zich-zelf heeft, niet moesten ontglippen, en ofschoon deze uitdrukkingen al mogen in staat zijn, om oneenigheid en spanning onder de burgers op te wekken, zij toch niet genoegzaam van de zijde des schrijvers het voornemen doen blijken, om de openbare rust te verstoren; dat dus dit laatste misdrijf als niet voldoende bewezen moet worden aangemerkt;

Dat de graaf de Montalembert en Douniol overtuigd zijn, de bovengenoemde hun ten laste gelegde drie misdrijven te hebben gepleegd:

Dat deze misdrijven, voorzien en gestraft worden bij art 1 en 4 van het decreet van 11 Aug 1848 en 1 en 3 der wet van 27 Julij 1849;

Overwegende, dat in geval van strafbaarheid aan verschillende misdrijven, alleen de zwaarste straf wordt opgelegd; dat de zwaarste straf is voorgeschreven in art. 1 der wet van 27 julij 1849; dat dit artikel, 'twelk ten doel heeft, het hoofd van den staat, door het algemeene kiesregt geroepen, tegen misdadige aanvallen te beschermen, niet is afgeschaft;

Gezegde artikelen op de beschuldigden toepassende;

Overwegende, dat er ten opzigte van Douniol verzachtende omstandigheden bestaan, en dat de beschikkingen van art. 463 van het Code pénal, volgens de termen van het besluit van 11 aug. 1848, ook toepasselijk zijn in zake van drukpers-overtredingen;

Gezien art. 463.

Veroordeelt den graaf de Montalembert tot zes maanden gevangenisstraf en 3.000 franc boete;

Douniol tot een maand gevangenisstraf en 1,000 frances boete;

Beveelt dat zij hoofdelijk voor gezegde boeten zullen aansprakelijk zijn;

Ontslaat hen van het meerder of ander geëischte;

Veroordeelt hen hoofdelijk in de kosten en stelt den duur van den lijfsdwang op de invordering der boeten op den tijd van een jaar.

ITALIË.

Turijin, 17 *November*. Men hoort thans, in de hoofdstad en het geheele koningrijk, slechts één kreet en wel die: *Oorlog met Oostenrijk!* Een ieder spreekt daarover, en de gesprekken bepalen zich niet meer alleen tot de Salons, maar strekken zich ook uit tot de koffijhuizen, de straten en alle huizen. Ik kan u niet zeggen, hoe zeer die kreet: *Oorlog met Oostenrijk!* ten onzent populair is en welke echo hij door geheel Italie zal opwekken. Er is slechts sprake van de woorden, waardoor de koning aan het leger de mogelijkheid op een oorlog tegen de aanstaande lente heeft voorgespiegeld. Het ministerie wil van geene toenadering tot Oostenrijk hooren. Al onze sterkten zijn door den generaal Lamarmora geinspecteerd. De minister Lauza heeft eene diergelijke taak volbragt; eindelijk is de heer de Cavour naar Genua vertrokken, om zich zelf omtrent den staat der forten te overtuigen en de werkzaamheden aan te moedigen. Wat het italiaansch verbond betreft, zoo bestaat alle reden, om te gelooven, dat dit geen bloot gerucht is. Een invloedrijk persoon heeft ijverig te Rome, Modena, Napels, Parma en Florence gewerkt, om dit verbond tot stand te brengen. Het voorbeeld van Piemont, dat vrije en constitutionele land, is veel te besmettelijk, dan dat Oostenrijk niet trachten zoude een barrière op te werpen, of ten minste voorbehoedmiddelen te nemen tegen deze besmetting van onafhankelijkheidszucht en vrijheid van vooruitgang. Men verhaalt, dat het oostenrijksche plan volkomen te Rome gelukt is, alwaar de cardinaal Antonelli alles heeft aangewend, om de verwijdering der fransche troepen door te drijven; de diplomatische betrekkingen van den heiligen Stoel met Frankrijk zijn aanmerkelijk verkoeld, en men spreekt van het vertrek van den hertog van Grammont, den franschen ambassadeur. Ook te Modena is het plan van Oostenrijk goed ontvangen, en de hertog van Modena heeft, naar het schijnt, alle pogingen bij de hoven van Parma en Florence aangewend, om deze staten in een antinationaal en vrijheiddoodend complot mede te slepen. Het blijkt nogtans niet, dat deze pogingen gelukt zijn.

— In Lombardije heeft de invoering van oostenrijksch geldpapier groot ongenoegen opgewekt, terwijl de herroeping van de wet, die eenige zoons van de conscriptie vrijstelde, natuurlijker wijze, eene hevige uitbarsting van klagten ten gevolge heeft gehad.

De koning van Napels wordt gezegd dagelijks met grooter wreedheid te woeden.

Rome, 18 Nov. Een koetsier alhier heeft, uit minnenijd, een viervoudigen moord gepleegd, namelijk, zijne vrouw, den heer des huizes, waarin hij diende, de vrouw van dezen laatste, en een priester, die in het huis woonde, met een bijl gedood.

— *Het Journal des Débats* is te Bologne niet uitgedeeld, wegens het artikel over Mortara.

— Te Ancona zijn verschillende personen in hechtenis genomen en naar Rome getransporteerd. Men zegt, dat dit geschied is ten gevolge van de bekentenis, op het sterfbed gedaan door iemand, die in het vorige jaar in de gevangenis geworpen was.

— De koude is zeer gestreng; het sneeuwt zeer sterk.

AMERIKA.

In den *Courrier des Etats-Unis* leest men als volgt: In de nabijheid van Philadelphia heeft een hoogst zonderling voorval plaats gegrepen. Een zadelmakersknecht, door zijne onmatigheid in het gebruik van sterken drank bekend, bevond zich onlangs in een kroeg, waar hij met eenige zijner kennissen den avond met drinken doorbragt. Eensklaps komt hij op het zotte denkbeeld om te wedden, dat hij een brandend papier zoude inslikken. Daar men dit niet wilde gelooven, maakte hij zich gereed, om den aanwezigen zijne kunst te vertoonen, doch naauwelijks had hij het vlammende papier in den mond gestoken, of hij uitte een zwakken kreet, en zeeg tot aller verbazing op den grond neder. Alstoen zag men eene blaauwe vlam rondom zijn mond zweven; men trachtte hem hulp te verleenen, doch weldra ontwaarde men, dat de ongelukkige inwendig brandde. Na verloop van een half uur was het hoofd en het binnengedeelte der borst verkoold. Twee er bij geroepen geneesheeren verklaarden, dat de van sterken drank doortrokken man, ten gevolge van zelf-ontbranding, was overleden.

BRITSCH-INDIE.

Het volgende berigt werd den 25sten Nov. van Lucknow ontvangen. Generaal Grant is de rivier Gogra, zonder tegenstand, overgetrokken; de vijand, 4500 man sterk, vlugtte en verloor 100 der zijnen en 6 stukken geschut. Ons verlies bedroeg slechts twee gewonden.

Allahabad, 28 Nov. Het volgend berigt komt van Sir R. Hamilton. De namen der plaatsen zijn niet alle te ontcijferen. De majoor Sutherland, met eene compagnie van het 92ste en 50 man van het 71ste op kameelen, benevens kapitein Hilbook met eenige Sowars, stuitte op de magt van Tantia Topee, die Rajpoor verliet, doodde 40 vijanden en nam twee stukken geschut, welke zij van Indore hadden medegevoerd. De vervolging werd gestaakt, toen het bleek, dat de rebellen naar Purwanel trokken. Kapitein Keating is, met de kolone van brigadier Parke, te Julwanna aangekomen en rept zich, om majoor Sutherland te versterken. Generaal Mitchel is te Bawegann en zal morgen Julwanna bereiken.

Allahabad, 29 Nov. Tantia Topee en de rebellen zijn de Nerbudda, nabij Burda, overgetrokken en bewegen zich naar Amjheera. Brigadier Parke trok, den 26sten, de Nerbudda te Mohpoora over. Kapitein Helbert en Majoor Sutherland bevonden zich te Bhankrissa. Men vooronderstelt, dat de rebellen naar Kooksee en Amjheera gaan.

Van Lucknow vernemen wij, dat Lord Clyde die stad, in den morgen van den 27sten, is binnen getrokken.

Sommige bengaalsche dagbladen verwijten Lord Clyde, dat hij niet verhinderd heeft, dat Nana Sahib en Feroze Shah, toen hij ze bijna in zijne magt had, ontvlugten. Het blijkt echter, dat de inboorlingen ons niet zoo spoedig berigten overbrengen als dit aan de insurgenten geschiedt, en hierdoor is het gebeurd, dat laatstgenoemden ons een dagmarsch zijn vooruit geraakt.

— Men weet thans, dat Nana Sahib, met 1000 man ruiterij en voetvolk, den Ganges, omstreeks 12 mijlen ten oosten van Kunory, in den vroegen morgen van den 6den December, is overgetrokken. Zoodra dit nieuws aankwam, verlieten twee compagnien van het 64ste, met eenige inlandsche ruiterij, Futtehgurh, om hem te ontmoeten. In den middag van dienzelfden dag, trok de Nana op nieuw den Ganges, tusschen Futtehpoor en Cawnpore over; hij had nog naauwelijks deze beweging volbragt, of alle gemeenschap werd, door het afsnijden der telegraafdraden, verbroken. Men gelooft, dat de Nana zich naar Bundelkund begeeft, met het voornemen, het grondgebied der Mahratten te bereiken. Eenmaal onder zijn eigen volk, (de Mahratten) zal het hem welligt mogelijk vallen, ons nog eenigen tijd te ontsnappen, doch wij gelooven niet, dat dit lang zal zijn.

Met de gevangenneming of den dood van de drie nog overblijvende hoofden van den opstand: Nana Sahib, Tantia Topee en Feroze Shah, mag men aannemen, dat de opstand geheel zal onderdrukt zijn en de regering in staat zal wezen, de britsche belangen in het indische rijk te bestendigen en te bevorderen.

Men wil, dat de Gouverneur-Generaal besloten heeft, het voornemen van een veldtogt te laten varen en, in stede daarvan, op eenmaal naar Lucknow op te rukken.

— De overland *Madras Athenaeum* van den 27sten Nov. behelst de bijzonderheden van een vreeselijken opstand te Combaconum, zijnde deze stad en de omliggende dorpen geheel uitgeplunderd door de lagere volksklasse, die door hongersnood tot het uiterste gedreven was. De roof begon met de toeëigening van graan, doch eindigde in plundering van alles, in eerbaarheidschending en moord. De roof werd op zulk eene hevige wijze gepleegd, dat de autoriteiten zich daartegen krachteloos bevonden. De waarnemend onder-regter, de heer Grenfell, die een werkdadig aandeel in het dempen van den opstand nam, werd vervolgd en was op het punt vermoord te worden, daar hij een der plunderaars had doodgeschoten. Het gelukte hem echter Talook te bereiken, doch hier werd hij omsingeld en het woedende gemeen kwam niet tot bedaren, alvorens de burgerlijke regter, de Heer Beauchamp, beloofd had, 100 ropijen aan den erfgenaam des doodgeschotenen te zullen uitkeeren. Het gebrek aan voedsel wordt meer aan de inhaligheid der graanhandelaars dan aan eenige schaarschte toegeschreven, en men vreest, dat de onlusten op nieuw zullen uitbarsten.

Calcutta, 20 Dec. De ex-koning van Delhi is, op den 4den December, aan boord van H. M. stoomschip *Megaera* ingescheept en werd door zijne vrouw, een zoon en een kleinzoon gevolgd. De inscheping en de plaats der bestemming werden zeer geheim gehouden.

— Men wil, dat Sir Campbell, in Februarij, Indië zal verlaten en door Sir H. Rose zal worden opgevolgd.

CHINA.

Hongkong, 15 Dec. De gezant der Vereenigde Staten, de Heer Reed, is naar Amerika vertrokken. Geene enkele bepaling van het door hem gesloten tractaat is ten uitvoer gelegd — integendeel is het zelfs niet afgekondigd, zoo als de Chinezen beloofd hadden. Geen dollar is op de vergoeding voor de, door de onderdanen der Vereenigde Staten geleden, verliezen betaald.

De berigten omtrent de rebellen in het Noorden luiden iets gunstiger; het schijnt, alsof de britsche expeditie op de Yangtsze hen in toom houdt.

Te Canton blijft alles rustig. De handel echter is slap en men verwacht niet, dat het vertrouwen terugkeert, alvorens het vreemde garnizoen vertrokken is. Er toonen zich geene teekenen van tegenstand, doch wel het tegendeel. Een groot gedeelte der stad ligt nog in puin en men gelooft, dat er met den herbouw geen aanvang zal gemaakt worden, alvorens de zaken op een afdoenden en durenden grondslag bevestigd zijn.

Het gerucht, alsof twee schepen met suiker naar Japan bevracht waren, is ongegrond. Het amerikaansche clipperschip *Florence* was te Shanghae gechartert, om naar Japan te vertrekken, ten einde de cargo van een hollandsch schip, dat, eenige maanden geleden, aldaar gestrand was, in te nemen.

Eene groote schaarschte aan thee heerschte in alle havens; er was overvloed van scheepsruimte, doch schaarschte aan gebruik; de invoermarkt was overvloedig en er heerschte veel handel in zijde.

— Een hevige brand heeft, den 5den December, te Honkong gewoed, waardoor het huis en de pakhuizen van de H. H. Schaeffer en Co. en vele andere woningen geheel zijn afgebrand. Slechts met groote moeite is het gelukt, de Oriental bank te behouden.

— H. M. stoomboot *Fury* is onlangs, met de kanonneerbooten *Trim* en *Bustard*, op een kruistogt tegen de zeeroovers uit geweest; het gevolg was de vernietiging van twaalf jonken, ieder met acht stukken geschut, en de plundering van een klein dorp.

— Te Ningpo verkeeren de zaken in een zeer slechten toestand. De bevolking van het oostelijk dorp is in opstand tegen de autoriteiten, en had de overhand in een plaats gevonden hebbend gewigt behouden. De Taoutai, in stede van tegen de rebellen op te trekken, hebben zich nabij de stad verschanst en de bruggen vernield.

— Latere berigten loopen tot 21 December.

De *China mail* houdt het berigt, dat de admiraal Sir. M. Seymour verzocht heeft van zijn bevel ontheven te worden, en dat hij, na de terugkomst van Lord Elgin en de regeling der zaken te Canton, Indië zal bezoeken, alvorens huiswaarts te keeren.

— Het nieuws omtrent den togt van Lord Elgin loopt tot 24 Nov. Z. E. had Ganking, eene plaats op een derde van den afstand tusschen Woogsung en Han-

kow, bereikt. Het verlies der rebellen, in het gevecht met de expeditie te Woohow, wordt op zeventig dooden geschat.

PHILIPPIJNSCHE EILANDEN.

Manila, 4 Dec. De berigten omtrent de spaansch-fransche expeditie zijn onbeduidend. Een magt van 800 man en 5 kanonneerbooten werd gereed gemaakt, voor een aanval op een fort in Cambodia, doch men vooronderstelt, dat dit alleen geschiedde, om de aandacht der Annamezen af te leiden, om des te gemakkelijker op Hue te kunnen aanrukken.

Suikerbereiding.

(*Vervolg en slot van No.* 2.)

Het valt echter niet te ontkennen, dat de gewijzigde Melsens méthode beter aan de verwachting heeft beantwoord, dan andere tot dus verre hier in het land gebruikelijke méthodes; jammer maar, dat

1o. de schrijver de eigenschap van het zout betrekkelijk onduidelijk heeft voorgesteld, of niet behoorlijk heeft onderzocht.

2o. Dat de bereiding van suiker, volgens deze méthode, niet alleen nog veel te wenschen overlaat, maar ook dat die méthode zeer omslagtig en kostbaar is, namelijk wanneer het beenzwart en de vacuumpan niet achterwege kunnen worden gelaten, en

3o. Dat de schrijver een verkeerd denkbeeld heeft opgevat over het onvermijdelijke der prismatische suikervorming; dat is, over den invloed der zuurstof en van den kalk op de hoedanigheid der suiker. Want, in het Tijdschrift van dezelfde Vereeniging, 1853 (Nieuwe serie, deel I, aflev. I en II) bl. 182, beweerde de schrijver, dat de kalkmenging geen invloed heeft op de vochtigheid der suiker. Zoo leest men:

Over de oorzaken, waardoor de fabrieksuiker niet of moeijelijk te droogen zou zijn, heerscht geene overeenstemming van gevoelen onder de op Java meest bevoegd geachte beoordeelaars.

(1) Zoo zoude, volgens sommigen, bij een genoegzaam aantal droogbakken, de suiker altijd goed te droogen zijn. (2) Anderen meenen, dat, als het weder slechts droog is, ook de suiker steeds al haar vocht verliest. (3) Weder anderen denken aan eene onjuiste kalkmenging, hetzij te veel of te weinig. (4) Sommigen schrijven de oorzaak toe aan slechte inrigting der trekfornuizen. (5) Enkelen spreken, op een onbestemde wijze, over te groote rijkheid der gronden, en meenen dus, dat een zekere graad van uitputting der gronden noodig is, om steeds drooge suiker te bekomen. (6) Anderen houden het er voor, dat verzuurd riet nimmer goed droogbare suiker levert, of (7) dat door een te lang verblijf in de potten, vooral in het natte jaargetijde, de suiker op een chemische wijze veranderd wordt.

Met voorbijgang van de *eerste* meening, die op eene onjuiste voorstelling berust; van de *tweede*, die alleen eene bijkomende omstandigheid, van de *derde* en *vierde*, die de fabriekaadje in het oog hebben, en zeker als zoodanig hare waarde bezitten, en van de *vijfde* die niets verklaart, moeten wij aan de twee laatstgenoemde thans meer gewigt hechten, omdat zij betrekking hebben op de hoedanigheid der grondstof-zelve en, in verband daarmede, tot het verkregen product".

Zonder de partij van die beoordeelaars te trekken, moet ik hier verklaren, dat de *eerste* en *tweede* de waarheid hebben gezegd. Immers niets is doeltreffender, ter verdere uitdamping der nog vochtige suiker, dan de hitte der zon; terwijl de *derde* een zeer juiste opmerking heeft gedaan, en zeker veel kennis van suikerbereiding bezitten moet. — Want het is eene bewezene waarheid, dat, wanneer te weinig of te veel kalk gebruikt wordt, de suiker niet alleen moeijelijk te droogen is, maar zelfs vloeibaar wordt. En wanneer men dit feit, met hetgeen ik te voren kortelijk heb aangestipt, betrekkelijk den invloed der zuurstof of der wijngisting in verband brengt, dan zal men zich onmiddelijk overtuigen, dat *kalk* de kern is der prismatische suikerbereiding, volgens de thans gebruikelijke méthode. Het schijnt tevens, dat de schrijver in de laatste dagen bespeurd heeft, dat de kalk veel invloed heeft op de vatbaarheid der suiker ter kristalisering.

Maar wat het *vijfde* punt betreft, ik begrijp niet wat de schrijver daarmede bedoelt. Immers de schrijver beweert zelfs, in dit zelfde Tijdschrift bl. 185, dat de minerale zouten invloed hebben op de vatbaarheid der suiker om gedroogd te worden, en dat die zouten afkomstig zijn uit den grond, waar het riet is geplant. Is dit zoo? Wel nu, dan heeft die vijfde beoordeelaar niet op een onbestemde wijze geantwoord. Want hoe rijker, of eigentlijk vruchtbaarder de grond is, des te meer minerale zouten die grond bevat. Maar het schijnt, dat de schrijver onder die minerale zouten uitsluitend de alkalien bedoelt. Dus dan ontstaat hier als van zelf de volgende gewigtige vraag:

Daar het bekend is, dat de kalk zelf alkalien bevat, wat stoort men zich dan aan de aanwezigheid van alkalien in het rietsap, zoo lang men *kalk* gebruikt ter bereiding der riet-suiker?

Maar behalve dit, is er nog een artikel, dat de schrijver geheel over het hoofd ziet, en toch geen mindere rol in die huishouding speelt en dat wel de KLEI.

Menig suikerfabriekant hier op Java gebruikt klei van eene oude formatie, die meerendeels uit aluinaarde bestaat; anderen alweder gebruiken eene klei van eene nieuwe formatie, die zij uit de moerassen of slooten hebben laten scheppen, dus bestaande grootendeels uit rottende organische plantaardige bestanddeelen, die meer potasch bevatten; zou dan deze tweederlei soort van klei dezelfde uitwerking hebben op de hoedanigheid der suiker?

In Europa, voornamelijk in Rusland, gebruikt men uitsluitend de witte klei, zoo als hier te lande op vele plaatsen te vinden is.

Ik meen den lezer genoeg ingelicht te hebben om te doen zien, dat de bereiding der rietsuiker nog niet geheel op de wetenschap is gegrond, en men tot op dit oogenblik nog als in den blinde rondtast; dat al de verbeteringen, die reeds ingevoerd werden, meest nog op kostbare werktuigen berusten; zoodat die eigentlijk niet als verbeteringen mogen worden beschouwd, wijl die kosten altoos drukkend zijn voor het fabrikaat der rietsuiker.

Bevorens ik afscheid neem, zal ik de gelegenheid te baat nemen, den lezer nog opmerkzaam te maken, dat ik onlangs een *Vocht* [1] heb bereid, dat ik op de prismatische rietsuiker-bereiding heb toegepast.

Gemeld vocht heeft de eigenschap, dat het, wanneer men het in aanraking brengt met de dampkringslucht, de zuurstof uit deze trekt, om gedeeltelijk tot zout en gedeeltelijk tot vlugtig gaz overtegaan. Dus, wanneer men het vocht in het rietsap oplost, dan sloopt het de zuurstof van het sap, om het in zout en vlugtig gaz te doen overgaan. Het eerste zal precipiteren, terwijl het laatste vlugtig zal worden, waardoor het rietsap van de overmatige zuurstof bevrijd wordt, enz.

Met dit eenvoudige beginsel vervalt van zelf het gebruik van den kalk. En daar het vocht geene eigenschap bezit, om het rietsap te kleuren, zoo is het beenzwart natuurlijk onnoodig.

Het vocht is zeer gemakkelijk te bereiden en uiterst goedkoop, en wanneer dit vocht ter bereiding der fabriek-suiker wordt aangewend, dan maakt het al de thans gebruikelijke machinerien overbodig, terwijl de verkregen suiker voor de gerafineerde niet behoeft onderte doen.

(1 Het bedoelde vocht is in de Natuur aanwezig, ofschoon met andere neutralen; basis zouten en zuren vermengd; het is bij de scheikundigen bekend.

KARANG-SERANG, 1858. W. F. DE GRAAFF.

Aangekomen Schepen te *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec.	31	Chil.		Mercedes	A. Loff	Batavia
〃	—	N. I.		Klara	Sahak	Banjerwangie.
〃	—	〃		Said Maskoor	Hadjie Achmad	Banjermass.
Jan.	1	Z. M.	stooms.	Onrust lt. t/z 1ste kl.	van de Velde	Rembang.
〃	—	N. I.		Risgil Hair	Sech Ganam	Banjermass.
〃	2	〃		Wilhelmina Cox	M. P. Deibel	Samarang.
〃	—	〃		Abool Hair	Sech Joesoop	Banjermass.
〃	4	Ned.		Koerier	J. F. Rotgans	Batavia.
〃	—	〃		Bezoekie	van Bueren	〃

Vertrokken Schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	1	N. I.		Kattroon Nieda	Sjarif Rachm.	Banjermass.
〃	—	〃	stooms.	Koningin der Nederl.	E. Lewis	Batavia.
〃	3	Ned.		Jonge Jan	Pheiffer	Nederland.
〃	4	Eng.		Scotch Lassie	E. R. Fels	Bahie.
〃	—	N. I.		Bahil Gair	Said Asseghaf	Grissee.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DAT. M	NAAR
Januarij	8	Hamburgsch	Mary Ross	Meyer	Macao	24 December	Hamburg
〃	—	Amerikaansch	Florence	Dumarez	Shanghae	26 〃	Cowes
〃	10	Spaansch	Reine de l'Oceane	di Sarachaga	Manila	24 〃	Cadix
〃	—	Hamburgsch	J. W. A. Lorenzon	Jessen	Singapore	5 Januarij	Hamburg
〃	—	Engelsch	Athelstan	Woodward	Manila	28 December	Cork
〃	—	Nederlandsch	Jacobus Martinus	Meppelder	Pecalongan	29 〃	Schiedam
〃	11	Engelsch	Testemoneal	Stephens	Foo-Chow	27 〃	Londen
〃	—	Amerikaansch	Surprise	Ranlett	Hongkong	1 Januarij	New-York.
〃	—	Nederlandsch	Valparaiso	Smid	Batavia	21 December	Padang
〃	—	Engelsch	Ganymedé	Burrows	Foo-Chow	31 〃	Londen
〃	—	Amerikaansch	Panama	Cave	Hongkong	2 Januarij	Melbourne
〃	12	Engelsch	Beemah	Prithwell	Foo-Chow	27 December	Londen
〃	13	〃	Burmah	R. M. Norris	Singapore	6 Januarij	K. de G. Hoop en Londen

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Januarij	12	Ned. Indisch	bark	Iscandria	D. J. Varkevisser	Indramaijo	6 Jan.	B. J. Jacobs.
〃	—	Deensch	〃	Nordskor	K. Hansen	Port Adelaide	30 Nov.	C. Bahre & G. Kinder.
〃	13	Fransch	〃	Johanna		Bordeaux		〃
〃	—	Z. M.	stooms.	Ardjoeno	Luit. t/z. 1 kl. v. Hasselt	van de Oost		
〃	—	Hamburgsch	brik	Gustav	Nielsen	Siam		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	14	Ned. Indisch	bark	Generaal Michiels	D. de Wilde	Amoy	17 Dec.	Hauger & Schuurman.
〃	—	〃	〃	Hairol Barie	Sech Assan	Riouw	3 Jan.	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	—	〃	brik	Fathoul Seroer	Sagalie Bagie	Singapore	7 〃	〃

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Januarij	13	Nederlandsch	schip	Prins van Oranje	J. Hensing	Soerabaija
〃	—	〃	〃	Delft	L. van Geelkerken	Nederland via Pasoeroean
〃	—	Ned. Indisch	〃	Fathool Main	Sech Mohamat	Amboina
〃	14	Nederlandsch	bark	Ida Elisabeth	H. Kramers	Nederland via Soerabaija
〃	—	〃	schoener	Johanna Louisa	C. D. Popken	Soerabaija
〃	—	Oldenburgsch	schip	Aeolus	Jantzen	Moulmain
〃	15	Nederlandsch	bark	Souburg	van Linderen	Soerabaija
〃	—	Ned. Indisch	〃	Sara Eleonora	D. Schuijmer	Samarang
〃	—	〃	〃	Marzoek	Said Alhabassij	Cheribon
〃	—	Amerikaansch	schip	R. B. Torbes	Ballard	Singapore

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer		Hauger & Schuurman.
〃	〃	Anna Paulowna*	W. Bek-wz		〃
〃	〃	Afrika	Maunoury		〃
〃	〃	E. W. van Dam van Isselt	J. Kolm		〃
〃	schip	Jupiter	P. Burggraaf		〃
〃	brik	Karel August	A. Hutzer		〃
〃	3 mast	schoener Adèle*	H. B. R. Jaski		〃
〃	schip	Hebe	A. H. Kiehl		Schimmelpenninck & Co.
〃	bark	Pantalon	Bruinzeels		〃
〃	〃	Constance	Kimmerer		〃
〃	〃	Jacobus	van Loon		〃
〃	〃	Tasmania	B. J. Jonker		〃
〃	〃	Columbine	C. A. Malbranc	Soerabaija	〃
〃	brik	Reinhardt	J. W. B. v. d. Sprenkel		〃
〃	〃	Christiaan Louis	de Vos		〃
〃	〃	Joan Jacob	Wilphorst		〃
〃	bark	Amboina	W. H. Rusman		Reijnst & Vinju.
〃	4 mast	schoener Argo*	van Teutem	Bezoekie	〃
〃	3 〃	schoener Zephir	de Vries		〃
〃	schip	Jason	J. Loureus		〃
〃	bark	Twee Anthony's*	van Rijn van Alkemade		〃
〃	〃	Regina Maria*	S. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
〃	schip	Zeelandia*	W. Blaauhert		〃
〃	〃	Johanna Christina*	J. R. de Boer		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	Louis Meijer*	O. Hasewinkel		〃
〃	〃	Twee Cornelissen	J. C. Krije	Cheribon en Samarang	〃
〃	〃	President Plate*	J. C. Hartsen		〃
〃	〃	Cornelia en Geertruida	C. E. Hoekema	Samarang en Soerabaija	〃
〃	bark	Voorwaarts*	G. F. Bus		〃
〃	brik	Diana	Masdorp		〃
〃	schip	Nieuwland	D. G. Pott		〃
〃	bark	Jeannette en Agatha	C. Kleijndert		〃
〃	〃	Alcijone	H. C. Haacke		Busing, Schröder & Co.
〃	〃	Walcheren	K. Heex		〃
〃	〃	Henriette*	J. M. van der Veer		C. Bahre & G. Kinder.
〃	〃	Haanstede*	H. H. de Boer		van Ommeren, Ruck & Co.
〃	〃	Almonde	Surie		〃
〃	〃	Immagonda Sara Clasina	M. van Gijzel		〃
〃	schip	Oldenbarneveld*	F. N. Hoek		〃
〃	〃	Burgemeester Hoffman	N. A. Dijkema		〃
〃	schoener	Helmers	A. Messen		〃
〃	bark	Constantia*	E. Vonck		〃
〃	〃	Den [illegible]*	Benjer		〃
〃	schip	Johanna Maria Christina	Gorter		[illegible]
〃	bark	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Eensgezindheid*	B. G. Flik		〃
〃	〃	Willem de Clercq*	P. Ouwehand		〃
〃	〃	Schoonderloo	D. Kruijt		〃
〃	schip	Biesbosch*	J. H. Mugge		〃
〃	brik	Princes Charlotte*	Hille	Japan	de Weerdt, Ruijl & Co.
〃	bark	Fortuna*	de Ligny		〃
〃	〃	Thetis	J. Visser		〃
〃	〃	Gebroeders Houtman*	P. J. Bax	Samarang en Soerabaija	〃
〃	〃	Ferdinand en Louis	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
〃	〃	Allegonda Jacoba	Deurholtz		J. Cesard & Co.
〃	〃	Odilia Magaretha	Hazelhoff		〃
〃	schip	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		〃
〃	〃	Doggersbank	Wens		〃
〃	bark	Beurs van Rotterdam	T. de Vos		〃
〃	〃	Johanna Maria	J. Dam		〃
〃	schip	Admiraal de Ruijter	B. Koster	Golf van Perzie	E. Moormann & Co.
Nederl. Ind.	bark	Faid Alian*	Sech bin Waber	Makasser	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	〃	Aladanie*	Hadjie Hussan	Koetei	〃
〃	〃	Anis Balgair*	Sech bin Soeukar	Cheribon	〃
〃	〃	Fathool Mobark*	Kassan	Samarang	〃
〃	〃	Noorban*	Said Alie bin Djen	Soerabaija	B. J. Jacobs.
〃	brik	Atiatool Rachman*	Sech Oemar Bafadal	Soerabaija	〃
〃	bark	Fathal Karim	Sech Bafagie	Samarang	〃
〃	brik	Zwaluw*	P. P. Bloem	Japan	Hauger & Schuurman.
〃	bark	Marianne Antoinetta*	J. Winter		B. Kopersmit & Co.
Engelsch	〃	Vernon*	Gilbert		Hunter, Houghton & Co.
〃	schip	Empress	Malone		〃
〃	bark	Ravensworth*	Appleby		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Heather Bell*	H. Ockenden	Falmouth	〃
〃	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	〃
〃	bark	Isle O. May*	Burgess	Singapore	Borneo Company Limited.
〃	〃	Augusta Max*	Banks	Australie	Adam & Co.
〃	schip	Ellen Bodger*	J. Kraij	Singapore	Martin, Dyce & Co.
〃	brik	Collingwood*	W. Spence	Singapore	〃
Fransch	bark	Albert Cezard*	J. Dolu	Frankrijk	J. Cezard & Co.
〃	〃	Vizir*	Lhotellier	Bordeaux	E. Moormann & Co.
〃	schip	Benjamin*	Durouxguithen	Havre	Dümmler & Co.
Amerikaansch	〃	Robert Patten*	Donnell		Maclaine, Watson & Co.
〃	bark	Brothers*	Combe	Amerika	〃
Hamburg	schoener	Helene*	Range		C. Bahre & G. Kinder.
〃	bark	La Rochelle*	Meijer		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	brik	Gustav*	Nielsen		〃
〃	schip	Neumuhlen*	Heuer		〃
〃	〃	Podesta*	Angelbeck		〃
Hanover	〃	Kroonprins Ernst August*	Meijer		C. Bahre & G. Kinder.
Bremer	brik	Ocean*	Farrelmann		〃
〃	bark	Concordia*	Wessels		Busing, Schröder & Co.
Zweedsch	brik	Sijdpolen*	Söderberg		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Diadem*	Hansson	Nederland	〃
〃	schip	Oscar I*	Blomquist		Pitcairn, Syme & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

In lading liggende schepen *te Soerabaija*.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	Stad Schiedam	T. Wulp		Fraser Eaton, & Co.
〃	Bellatrix	van der Wijk		〃
〃	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		〃
〃	Elisabeth	Veenstra		〃
〃	Drie Vrienden	L. P. Anderson		〃
〃	Gerardus Jacobus	Kiliaan	Rotterdam.	〃
〃	Provincie Drenthe	Beckering	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
〃	Wildeman	Driest	〃	〃
〃	Everdina Elizabeth	Tonjes		Ruyl, Cramer & Co.
〃	Laurens Koster	Koenen		〃
〃	Koerier	Rotgans		〃
〃	Eersteling	Mann		J. F. van Leeuwen & Co.
〃	Anna	Dabroek	Nederland.	〃
〃	Ary Scheffer	Kuust		〃
〃	Delfshaven	Schaap qq.		B. Kopersmit & Co.
〃	Pictura	Vogel		〃
〃	Baltimore	Brakke		〃
〃	Louise	Buijs		B. J. van Eck & Co.
〃	Senior	K. L. Swart		〃
〃	Johannes Albertus	J. C. Londt	Nederland.	〃
〃	Laura Adèle	Noël		Wm. Mathieu & Co.
Nederl. Indie	Wilhelmina Cox	Deibel	Nederland.	〃
〃	Scotch Lassie	McKenzie		Hill Broekman & Co.
Chilische	Mercedes	Loff	Moluccos.	Wm. Mathieu & Co.
Engelsch	Sydney	Grant	San-Francisco.	Fraser, Eaton & Co.
〃	Lismoyne	Dempster	China.	〃
〃	Princess	Wilson	Rotterdam.	Mc. Milan & Co.
〃	Sophia Fraser	G. Sargent		Hilll Broekman & Co.
Fransch	La Ville de Paris	Mariller	China.	Fraser, Eaton & Co.
Zweedsch	Daniel Elfstrand Persson	H. Wahlman	Falmout.	〃
Deensch	Hindostan	Bendiké	Cowes.	Wm. Mathieu & Co.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec.	29	N. I.	bark	Kiem Wan	Oeij Litik	Riouw.
"	—	"	"	Alnoer	Sech Marzoekie	Batavia.
"	30	"	schip	Padang Pandjang	J. Worthington	"
"	31	"	bark	Fathool Wahap	Sech Smeer	Macasser.
Jan.	4	Ned.	"	Abel Tasman	J. R. Rijken	Batavia.
"	—	"	"	Johanna Geertruida	P. Flens	"
"	6	Brem.	"	Marie	F. Schwartje	Singapore.
"	—	Frans.	schip	Camoens	V. Goussiaume	Batavia.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	4	N. I.	brik	Joesrool Kariem	Sech Said	Soerabaija.
"	—	"	schip	Padang Pandjang	J. Worthington	"
"	—	"	bark	Kiem Wan	Oeij Lietiek	"
"	5	"	"	Bientang Anam	D. J. de Gee	Singapore.

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN
Nederlandsch....	schip	Abel Tasman	J. R. Rijken	Nederland	B. Kopersmit & Co.
"	"	Johanna Geertruida	P. Flens		MacNeill & Co.
"	bark	Koophandel	S. de Vries	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.
"	"	Anna Justina	J. C. Siedenburg	Nederland	Dorrepaal & Co.
"	"	Electra	A. Wegman	Boni	MacNeill & Co.
"	"	Susanna Elisabeth	C. Ouwehand	"	"
"	"	Valparaiso	E. J. Kok		Dorrepaal & Co.
"	schoener	Schuringa	H. O Engelsman	Nederland	"
Neder1. Indie....	schip	Gana Salim	Sech Bakir	Soerabaija	Gezagvoerder.
"	bark	Atitor Rachman	Koesnin	Banjerm.	"
"	"	Emelie	J. B. Perry		"
"	"	Ellen	F. A. P. Wentholt	Cheribon	B. Kopersmit & Co.
"	"	Fathool Wahap	Sech Bin Smeer	Batavia	Gezagvoerder.
"	schoener	Hap Eng	Tan Kie		"
"	"	King Goan	Hoormat		"
Fransch............	schip	Camoëns	V. Goussiaume	Frankrijk	Dorrepaal & Co.
Bremer............	"	Marie	Schwartje		Wermuth & Co.
Zweedsch........	brik	Selma	S. O. Laasson	Nederland	MacNeill & Co.

Aangekomen Schepen te *Banjoewangie*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec.	25	Ned.	schip	Catharina Wilhelmina	F. H. Popken	Soerabaija
"	26	"	"	Admir. v Kinsbergen	van de Putten	Pasoeroean
"	—	Hamb.	"	Arracan	J. Both	Soerabaija
"	27	Ned.	"	Johanna	H. O. Piccardt	Cardiff
"	—	"	"	Dionijsia Catharina	S. Berkelbach	Panaroekan
"	29	N. I.	"	Ernst Willem	M. Paulino	Sumanap
"	—	Frans.	"	Le Prophète	C. Guerin	Soerabaija
"	—	Bal.	schoen.	Pinang	Oen Keij	"
"	31	Z. M.	stooms.	Ardjoeno kapt. luit. t/z	van Hasselt	Balie Beliling.

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec.	27	Ned.	schip	Catharina Wilhelmina	F. H. Popken	Rotterdam
"	—	"	"	Admir. v Kinsbergen	van de Putten	"
"	—	Hamb.	"	Arracan	J. Both	Nederland
"	30	Bal.	schoen.	Pinang	Oen Keij	Balie Badong

Aangekomen Schepen te *Palembang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec.	17	N. I.	bark	Fathool Moebarak	Kassan	Batavia
"	18	"	brik	Moostarie	Said Habsie	"
"	25	Z. M.	schoen.	Padang luit. t/z 1ste kl	Keuchenius	Muntok

Vertrokken schepen van *Palembang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec.	27	N. I.	bark	Singlie	Tjie Tekgoan	Cheribon
"	28	"	schoen.	Nathar	Lie Tsin Njie	Linga
"	30	"	bark	Fathool Moebarak	Kassan	Batavia

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	1	Ned.	schip	Geertrude	J. M. Sobels	Sumanap
"	2	"	bark	Jeannette	F. Visser	"

Vertrokken Schepen van *Tjilatjap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	1	Ned.	bark	H. Leduina	A. v Prent	Amsterdam

Vertrokken Schepen van *Pangool*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec.	26	Ned.	schip	H. Vincent. v Paulo	K. H. de G[illegible]	[illegible]

Aangekomen Schepen te *Ternate*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov.	1	Eng.	schoen.	Victoria	Lidore	Songie Eiland.
"	3	N. I.	stooms.	Menado	A. Couteron	Ampenan
"	4	"	schoen.	Johanna Catharina	Sesinklee	Kema
"	25	Z. M.	stooms.	Suriname lt. t/z 1ste kl.	Beelaert	"

Vertrokken Schepen van *Ternate*.

DATUM.		VLAG.		NAM HDEREPEN NE SC	GEZAGV.	NAAR
Nov.	5	N. I.	stooms.	Menado	A. Couteron	Menado
"	12	Z. M.	"	Suriname lt. t/z 1ste kl	Beelaerts	Kema
"	16	Eng.	schoen.	Victoria	Lidore	Ambon
"	23	N. I.	"	Johanna Catharina	Sesinklee	Kema

HANDELSBERIGTEN.

Te BATAVIA, den 14den Januarij 1859.

Koffij, Java *f* 32,—
——— Padang *f* 32,25 @ *f* 32,75
Rijst, Indramaijoe niet aan de markt.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 140,— @ *f* 150,—
——— " " 2de " *f* 120,— @ *f* 140,—
——— Carga *f* 90,— @ *f* 110,—
Suiker, witte N°. 16. *f* 18.—
Arak, *f* 60,— lager aangeboden.
Wisselkoers op Holland 102 @ 103,— % 6 maanden na dato.
" op Engeland, *f* 11,50 P. St. 6 maanden zigt.

Vrachten. Johanna Christina, door de factorij opgenomen voor eene gemengde lading naar Amsterdam @ *f* 35,— ℔ gemeten last. *Nieuwland f* 30,— voor Rijst en *f* 35,— voor Suiker naar Amsterdam. *Souburg* @ $ 27 voor eene volle lading via Soerabaija naar Amoy.

Kort Handelsberigt van Manila.

10 December 1858.

De vraag naar Suiker en Hennep houdt aan. De berigten omtrent den rijstoogst zijn tegenstrijdig. Vrachten laag, schoon er minder scheepsruimte beschikbaar is.

INVOER.

Slechts weinig **Katoenen goederen** waren aangevoerd. 11,000 stuks *Witte Shirtings* waren ad 2 $ 40 @ 2 $ 55 verkocht.

Metalen. *Engelsch IJzer* slap met grooten voorraad. *Zweedsch IJzer* schaarsch en gevraagd. *Koperen platen* 35 $ ℔ quintal. *Lood* 7 $ ℔ picol, slap. *Staal*, voorradig doch geen verkoop.

UITVOER.

Suiker. Slechts weinig van den vorigen oogst bleef onverkocht. 12000 pic. zijn ad 6 $ 30 en 4000 van mindere hoedanigheid ad 6 $ 25 verkocht. De voorraad van ongekleide is zeer gering; de quotatie bedraagt 4 $ 30 @ 4 $ 40.

Hennep. Geene vraag voor de Ver. Staten, doch die voor Engeland duurt voort. 14,000 pic. werden in November geplaatst en de nog te verwachten vond bij voorbaat koopers. De prijzen waren 5 $ 50 @ 5 @ 60 en 5 @ 90 @ 5 $ 95 voor Sorgoson.

Koffij. De oude oogst is uitgeput en de nieuwe nog niet aan de markt; overmits geene transactien.

Sigaren. Den 29sten jl. werden 37,000 milles op auctie verkocht; 2,400 milles No. 2. Havanah soort, tegen 8 $ en 5,500 milles No. 2, Cortados tegen denzelfden prijs.

Tabak vond geene koopers, doch men meent, dat de regering dien zal nemen.

Rijst. Een weinig verbeterd; veel voorraad en de markt zal waarschijnlijk, bij nieuwe aanvoeren, terugg an. 8000 picols goede Java, per *Adèle* aangebragt, werden tegen 2 $ 22 (goud) ℔ picol geplaatst. Weinig werd uit de provincien aangebragt. Panganisan en Ylocos golden 1 $ 85 @ 1 $ 90 (zilver) de cavan.

Scheepsvrachten. De hoegrootheid scheepsruimte is verminderd, doch er was geen uitzigt op verbetering der vrachten.

Kort Handelsberigt van China.

Hongkong, 14 December 1858.

UITVOER.

Thee. Sinds den 1sten Julij zijn naar Engeland 23 millioen en naar de Vereenigde Staten 14 millioen ℔ uitgevoerd.

Te Canton is de aanvoer onbeduidend. Te Macao ging alleen veel in Tayshan Congous voor Australie, tegen hooge prijzen, om.

Te Shanghae werden 20 @ 22 chops zwarte thee nieuwe Congou verkocht en 3 chops oude Do. Na ontvangst van gunstiger berigten van Londen stegen de nieuwe Congous 3 thails per picol. De laatste quotatie voor Ningchow, Oonam en Oopack bedroeg 25 @ 32 thails voor nieuwe, en 20 @ 24 voor oude. De nog voorradige is van mindere hoedanigheid. Groene thee bleef als vroeger; de fijnere soorten rezen echter 2 th. 37000 pakken werden sinds 21 Nov. verkocht, zoodat in dit saisoen 280 000 pakken van de hand werden gezet. Er blijven nog 100 000 pakken voorradig.

Foo-Chow-Foo. De handel in Thee was hier onbeduidend De Congous waren echter 2 thails gerezen. De aanvoer is gering. De geheele uitvoer van Foochow naar Engeland, Amerika en Australie bedroeg nog geen 10 millioen.

Te Amoy is de markt gerezen en de prijzen zijn 2 $ per picol hooger.

Ruwe zijde. Te Shanghae is de handel levendig. De verkoop in de laatste 14 dagen bedroeg 3500 balen, dus in het geheel over dit saisoen 48 000. Te Canton ging weinig om.

Droogerijen enz. Cassia lignea wordt te Canton gezocht. De prijs is 17 $ 10; 2000 picols zijn ad 16 $ 80 @ 17 $ verkocht. Cassia olie gezocht; prijs 290 $.

Suiker. Canton witte, No. 1 @ 3, is gequoteerd op 7 $ 75 @ 8 $ 50. Bruine voor Shanghae op 4 $ 50 @ 4 $ 75, voor Hainan 4 $ @ 4 $ 25. De bruine werd te Shanghae op ℔ 3.4.0 @ 4.000, de witte op tls 5.0.0 @ 7.000 gequoteerd. Te Amoy worden de monsters van den nieuwen oogst verwacht. De bruine werd gequoteerd op 3 $ 80 en witte op 7 $ 50.

Kamfer. Schaarsch en gewild tegen 14 $ per picol.

Aluin, gevraagd tegen 1 $ 90 @ 2 $ per picol.

INVOER.

Rijst. Te Hongkong en Macao slap, alhoewel er nu en dan vraag was. Na het Chinesche nieuwjaar wacht men verbetering. Gewone bengaalsche 1 $ 75 @ 1 $ 90; goede 2 $ 10 @ 2 $ 30. Siamsche 1 $ 50 @ 1 $ 65; Arracan 1 $ 25 @ 1 $ 35; Rangoon 1 $ 35 @ 1 $ 58; Java 1 $ 50 @ 1 $ 60.

Te Shanghae Siam tls. 1. 2. 0 @ 1. 4. 0 Java 1. 3. 0 @ 1. 3. 5. Bengaalsche 1. 5. 0 @ 1. 7. 0.

Te Foo-Chow-Foo was de markt stil en het artikel moeijelijk te verkoopen. 15000 pic. Siam werden ad 1 $ 75 @ 1 $ 85 van de hand gezet.

Te Amoy. De laatste invoeren uit den vreemde werden gemakkelijk, maar tegen lage prijzen, verkocht. Java 1 $ 60 @ 1 $ 65; Arracan 1 $ 20.

Salpeter. Schaarsch en gezocht. De prijs is 15 $ @ 18 $.

Koolen. Slap. Goede engelsche ad 9 $ gequoteerd.

Kwikzilver. Wordt 65 $ hier ter plaatse gequoteerd. Te Amoy nominaal 62 $; te Shanghae Tls. 45 @ 46.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 7 tot en met den 9 Januarij 1859.*

Aanvoer.

Van Sydney per Fr. bark *Benjamin*, gez. Duroux Geulhem, agt. Busing, Schröder en co.
340 tonn. steenkolen, *Order*.

Van Rotterdam per Ned. bark *Zephijr*, gez. de Vries, agt. Reijnst en Vinju.
170 last steenkolen, 35/m. steenen, 2 pakk. zakken, 1000 keld. genever, 200 vs. boter, 80 led. leggers, 14 coll. provisien, *Agenten*.
2 vs. specie, *de Weerdt, Ruijl en co.*

Van Singapore per Ned. bark *Almonde*, gez. Surie, agt. van Ommeren, Rueb en co.
1 kt. zijde, *Said Hamit Badoei.*
7 kn. zijde, *Moh. bin Salim Bahasoan.*
12 pakk. chemicalien, 1 pomp, 1 kt. wijn, 1 do. diversen, *Schimmelpenninck en co.*
500 pakk. zeep, *Nahapiet.*
1073 [illegible]
1 ledikant, *Limseng.*
50 kn. aardewerk, *Order.*

Van Nederland per Ned. bark *Tasmania*, gez. Jouker, agt. Schimmelpenninck en co.
10 vn. specie, 100 do. kop. munt, 1074 coll. gouv. goederen, 404 do. manufact., *N. H. M.*
45 coll. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
23 coll. meubelen, *Gebr. Roselje en co.*
1 kt. kramerijen, *Lange en co.*
11 kn. manufact., *Busing, Schröder en co.*
6 pakk. zakken, *Agenten.*
20 coll. manufact., *Borneo C. Limited.*
7 coll. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
300 keld. genevr, *Maclaine, Watson en co.*
50 bn. drills, 30 pakk. zakken, 2 kn. provisien, *Paine, Stricker en co.*
20 kn. glaswerk, 67 coll. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
12 kn. wijn, 50 vs. boter, 60 hammen, *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. bark *Ferdinand en Louis*, gez. de Weerd, agt. Jacometti en co.
200 vn. teer, 80 led. leggers, *Agenten.*
6 kn. glas, *Metzendorff, Wilmans en co.*
50 md. min. water, *Pandel en Stiehaus.*
50 md. min. water, 23 kn. manufact., 120 vs. spijkers, *Engelhard en co.*
200 vs. loodwit, *Dümmler en co.*
60 coll. manufact., 100 md. bier, *E. Moormann en co.*
60 coll. manufac, *Busing, Schröder en co.*
25/2 pijp. bier, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
62 coll. manufact., 117 boss. ijzer, 937 do. bund. ijzer, 2275 stav, do, *B. van Leeuwen en co.*
12 bn. zakken, *Pitcairn, Syme en co.*
14 coll. ijzerwerk, *Arnold en Zn.*
5 kn. manufact., *B. Kopersmit en co.*
150 vn. teer, 70 leggers, ...
47 vs. zilv. munt, 120 do. spijkers, 23 kn. drukletters, *N. H. M.*

Van Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis, agt. Maclaine, Watson en co.
63/m. sigaren, 13 corg. zijden plangies, *Ko Kongtjoe.*
141 roll. touw, 60 kn. drills, *Agenten.*
6 coll. machinerien, *Adam en co.*
140/m. sigaren, *Oen Kin.*
2 coll. kleederen, *Reijnst en Vinju.*
1 kt. vogelzaad, *Morgan, Melbourn en co.*
58250 ps. sigaren, *Kingdom.*
2 kn. doeken, *Tolson, Hunt en co.*
3 kn. hemden, *C. Bahre en G. Kinder.*
339 pic. koffij, *Borneo C. Limited.*
2/m. sigaren, *Pa Rachman.*

Van Manila per Ned. bark *Theles*, gez. Visser, agt. de Weerdt, Ruijl en co.
7 kn. Man. sigaren, *Morgan, Melbourn en co.*
117 pakk. touwwerk, *Order.*
240 pakk. touwwerk, *Arnold en Zn.*
10 kn. Man. sigaren, *Pandel en Stiehaus.*
2 kn. indigo zaad, *J. Cezard en co.*

Uitvoer.

Naar Boni en Macasser via Samarang en Soerabaija per Ned. bark *Tagal*, gez. Göbel, agt. de Weerdt, Ruyl en co.
10 led. leggers, 3 vn. boonen en erwten, 2 do. brood, *Agenten.*
26 keld. bessen genever, 25 do. genever, uit entrep. *van Riet en ter Gouw.*

Naar Boni via Soerabaija per Ned. bark *Cheribon*, gez. Coers, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.
10 vn. bier, *Agenten.*

Naar Boni via Soerabaija en Pasoeroean per Ned. bark *Susanne*, gez. Vonck, agt. van Ommeren, Rueb en co.
24 led. leggers, *Agenten.*
45 led. leggers, *Gouvernement.*

Naar Frankrijk via Padang per Fr. schip *Mauritius*, gez. Regnier, agt. C. Bahre en G. Kinder.
150 kn. boomwas, uit entrep. *Haager en Schuurman.*
130 pic. gomelastiek, 1135 do. suiker, 82 do. rotting, 4000 ps. zakken, *J. Cezard en co.*

Naar Boni via Samarang per Ned. schip *Alblasserdam*, gez. 't Hoen, agt. Maclaine, Watson en co.
25 hammen, 1/2 legg. arak. 25 led. leggers, *Agenten.*
8 kn. provisien, 1 do. likeuren, 2 do. champagne, 2 do. zuren, 2 do. vruchten op water, 2 do. vruchten op brandy, 1 do. cognac, 6 hammen, 2 ps. ger. vleesch, 2 vn. bier, 3 md. min. water, 3 kn. wijn, 10 vs. boter, *S. B. van Kleeff en co.*
eenige gouv. goederen, *Gouvernement.*

Naar Samarang per Ned. schip *Philips van Marnix*, gez. van Duijn, agt. B. Kopersmit en co.
10 vn. provisien, 2 keld. genever, 12 kazen, *Gezagvoerder.*
25 kn. gedr. katoen, 28 bn. drills, *Burt, Myrtle en co.*
3 kn. kantoorbeh., *Feltkamp, Mispelblom en co.*
1 kt. Jap. kopjes, 2 do. papier, *G. Kolff en co.*
10 md. suiker, 1 pak lovertjes, *van Riet en ter Gouw.*
2/m. vuurvaste steenen, *Jacometti en co.*
100/m. sigaren, *Busing, Schröder en co.*
300 ks. thee, 1 do. zijde, 37 bn. zakken. 1/2 pijp. madeira, *Maclaine, Watson en co.*
2 kn. rokken en kousen, 1 do. modewaren, 1 do. fraisjes, 2 do. laken, 1 do. monsters, *Engelhard en co.*
14 kn. madapoll., 8 do. prints, 1 do. broekenstof, 4 do. kain pandj., 1 do. bitter *E. Moormann en co*
4 kn manufact., 10 do. sigaren, uit entrep. *Martin, Dyce en co.*
8 kn. manufact., *Busing, Schröder en co.*
23 kn. koopmanschappen, 20 do. wijn, 48 vn. spijkers, 10 vs. boter, 5 hammen, 1 ijzeren kist. 1 do. wiel, *Sie Yoetiang.*
39 bn. drills, 31 do. katoen, *Tan Hoat.*

Naar Boni via Soerabaija per Ned. bark *Ternate*, gez. Cars, agt. van Ommeren, Rueb en co.
10 led. leggers, *Agenten.*
190590 ℔ rijst, 750 kann. olie, 96 vadem brandhout, 20 vn. vleesch en spek, 8 coll provisien, 84 ℔ peper, 695 zakk. uijen, 50 do. sago, 130 vn. tjabe op azijn, 200 ℔ thee, *Gouvernement.*

Naar Boni via Soerabaija per Ned. schip *Koning Willem III*, gez. v. d. Burg, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.
52 led. leggers, *Gouvernement.*

Naar Boni via Samarang per Ned. bark *Elisabeth*, gez. Harms, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.
6 coll. provisien, 4 vn. vleesch en spek, 5 do. bier, uit entrep. *Agenten.*
65/1 led. leggers, 561 bn. rijst, 20 takkar olie, 36 vadem brandhout, 42 vn. vleesch en spek, 57 zakk. visch, 12 do. koffij, 1 do. peper, 131 vn. boter, 8 kn. thee, 7 vn. meel, 7 zakk. uijen, 44 do. boonen, 3838 ℔ sago, 5 vn. azijn, 7 do. genever, 4 do. tjabe, 11 kn. wijn, 9 zakk. zout, 1 scheepscombuis, *Gouvernement.*

Naar Boni via Samarang en Samarang per Ned. bark *Landbouw*, gez. Kleijnenberg, agt. J. Cezard en co.
5 led. leggers, *Agenten.*
95 vadem brandhout, *Gouvernement.*
10 hammen, 20 kn. provisien, 40 roll. zeildoek, *Aan boord gebleven lading.*

Aan- en Uitvoer te **Soerabaija** *van den 4 tot en met den 28 December 1858.*

Aanvoer.

Van Nederland via Batavia per Ned. schip *Baltimore*, gez. O. H. Brakel.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 4 December 1858 No. 97.
Van Nederland via Batavia per Ned. bark *Karel Henricus*, gez. A. van der Geer
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 11 December 1858 No. 99.
Van Nederland via Batavia per Ned. schip *Koning Willem III*, gez. H. H. Zeijlstra.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 18 December 1858 No. 101.
Van Nederland via Samarang, per Ned. schip *Eersteling*, gez. J. G. C. Mann.
100,000 st. metselsteenen, *N. H. M.*
200 hammen, *Mathieu en co.*
1 reiswagen, *Fraser, Eaton en co.*
2 krandj. tuigen, *Anemaet en co.*
5 kn. glaswerk, *J. F. van Leeuwen en co.*

Uitvoer.

Naar Nederland, per Ned. schip *Amazone*, gez. J. Abbink.
6716 pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean, per Ned. schip *Phoenix*, gez. J. Johansen.
40 pic. rotting, 4002 do. suiker, 954 schuitjes tin, *N. H. M.*
1 vat gezouten vleesch, *Nicolai en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Nova Zembla*, gez. A. J. B. Hordijk.
394 pic. rotting, 7879 do. rijst 115/1 en 20/2 leggers arak, 1018/2 st. buffelhuiden, 4615 pic. suiker, *Anemaet en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean, per Ned. schip *Jan van Hoorn*, gez. B. Mols.
40 pic. rotiing, 674 schuitjes tin, 6000 pic. suiker, *N. H. M.*

Naar Amsterdam per Pruiss. schip *Ida Mathilda*, gez. L. H. Gronow.
163 pic. rotting, 4492 do. suiker, *B. J. van Eck en co.*
50/1 leggers arak, *Adam en co.*
514 pic. suiker, 394 do. tabak, *Schimmelpenninck en co.*
1373 pic. suiker, 3414 st. koe- en buffelhuiden, 16 st. schapen vellen, 20 pic. tamarinde, 18 do. indigo, 5 ks. inl. confituren, *Major, Matzen en co.*
2 vn. brood, *Fraser, Eaton en co.*

Naar Nederland, per Deensch schip *Maria Christina*, gez. C. Vos.
95 pic. rotting, 4870 pic. rijst, 40 leggers arak, *Kervel en co.*

Naar Nederland via Probolingo, per Ned. schip *Louise Maria*, gez. P. Tjebbes.
2401 pic. suiker, 20 do. rotting, *N. H. H.*

Naar Nederland via Probolingo, per Ned. schip *Christina Agatha*, gez. Esink.
1000 pic. koffij, 1802 do. suiker, 50 do. rotting, *N. H. M.*
1 vat gez. vleesch, *Nicolai en co.*
2 vn. meel, *Kuiper.*

Naar Moluccos, per Ned. Ind. bark *Carolina Sophia*, gez. van der Beek,
200 kelders arak, 12 vs. crepe kruid, 1000 st. Singapoersche planken, *Adam en co.*
6 kn. rijnwijn, 2 do. gemberwijn, 1 do. groentens, 1 do. verw, 20 blikk. suiker, 10 bl. meel, *de Sturler en co.*
27 vn. bier, *Asschenberg en co.*
2 kn. madapollams, 2 bn- bl. drills, *Fraser, Eaton en co,*

Naar Nederland per Hamb. schip *Aracan*, gezagv. J. Both.
5629 pic. suiker, 407 st. koe- en buffelhuiden, 283 pic. rotting, *Mathieu en co.*
1 vat gez. vleesch, *Nicolai en co.*

Naar Hongkong per Eng. schip *Henry Winch*, gez. A. Griffen.
416 pic. rotting, 2100 do, rijst, 98 rollen zeildoek, 6530 do. rijst, 154 do. koffij, *Adam en co.*

Naar Rotterdam via Pasoeroean, per Ned. schip [illegible]
3000 pic. suiker, 266 do. foelie, *N. H. M.*
25 ks. ord. roodewijn, *B. J. van Eck en co.*

Naar Nederland via Pasoeroeran, per Ned. schip *Koning Willem III*, gezagv. H. H. Zeijlstra.
1 kist kat. lappen, 1 do. zilverwerk, 1 do. boeken en kleinigheden, *P. Vader.*

Naar Balie per Ned. Ind. schoener *Poospa*, gez. Boen Sing.
2 kn. beng. amfioen, *McMilan Marten en co.*
2 kn. adr. rood-katoen, *Mathieu en co.*

Naar Balie per Ned Ind. schoener *Pinang*, gezagv. Ong Kaij.
30 pic. gambier, *Tan Bindjang.*
6 kn. lijnwaden, *Mathieu en co.*
4 kn. lijnwaden, *McMilan, Marten en co.*
1 kist shirtings. *Fraser, Eaton en co.*

Naar Nederland. per Ned. schip *Walcisch*, gezagv. Thomas Scput.
5000 pic. suiker, 903 do. rotting, 2377 stuks koe- en buffelhuiden. 40 do. tabakbladeren, *Fraser, Eaton en co.*
5002 pic. suiker, 214 do. tabakbladeren, *Schimmelpenninck en co.*
92 pic. tabakbladeren, *P. Kervel en co.*
4 vaten meel, *Kuiper.*

Naar Nederland, pdr Ned. schip *Nieuw Holland*, gez. L. Tuk.
7001 pic. suiker, 661 do. koffij, 1024 balen tabakbladeren, *B. Kopersmit en co.*
1228 stuks koe- en buffelhuiden, 2 pic. koestaarten, 71 do. cassia fustula, 1001 do. suiker, 2714 stuks koe- en buffelhuiden, *Major, Matzen en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean, per Ned. schip *S. van Heel*, gez. D. H. Dietz.
20 pic. rotting, 99 vn. foelie, 154 do. noten, *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te **Macasser** *van den 1 tot en met den 31 November 1858.*

Van Batavia per Eng. bark *Ellen*, gez. Bing.
18 kn. Eur. lijnwaden, 200 keld. genever, 447 do. arak, 150 kn. cognac, 600 do. en 30 md. dranken, 2 kn. reukwerk, 1 do. manufact., 1 do. ijzerwerk, 3 do. provisien.

Van Ambon per N. I. schoener *Maria*, gez. Ong Tjisin.
3 kn. lijnwaden, 300 pic. sagomeel, 120 do. noten, 800 fl. kajoe poetie olie.

Van Singapore per Eng. brik *Corcyra*, gez. Walesou.
58 kn. lijnwaden, 1 do. manufact, 4 do ampioen, 15 do. Man. sigaren, 30 bn. garen, 10 pic. kandy suiker, 200 stell. stalenpannen, 1862 paijongs, 39, pic. ijzerwerk, 200,48 do. ijzer, 40,000 dakpannen, 2166 Singap. planken. 1810 pic coriunderzaad, 200 keld. lijnolie, 5 kn. Chin. tabak. 146 pic. kruid, 10 do. ambole verf, 12 do. blikken, 120 pakk. zeep.

Van Ceram per Ned. bark *Cornelia Sophia*, gez. van der Beek.
300 pic. ruwe sago, 11 st. planken.

Van Saleijer per praauw.
6500 ps. klappers, 4 pic. olie. 15 do. tamarinde, 1 ps. zeilen, 6 pic. kapas

Van Cheribon per N. I. brik *Argo*, gez. Geusten.
1500 pic. rijst, 1746 do. suiker, 30 legg. arak, 33 kn. dranken, 6 do. slaolie 22 do. cognac.

Van Balie per N. I. schoener *Maria*, gez. Ong Tjisin.
415 pic. rijst.

Van Koetei per praauw.
50 pic. en 3 koij. dammer, 600 boss. en 45 pic. rotting.

Van Bima per praauw.
140 pic. en 8 koij. katjang, 4 do. wijn, 10 pic. rijst, 5 do. kapas.

Van Moluccos per N. I. stoomb. *Menado*, gez. Couteron.
f 9499 zilv. munt, 4 vn. hoepen, 2 doz. schoppen, 72 do. schrapers, 30 ps. souvereins, 20 pic. koffij.

Uitvoer.

Naar Moluccos per N. I. brik *Argo*, gez. Geusten.
1500 pic. rijst, 1746 do. suiker, 30 legg. arak, 33 kn. dranken, 6 do. slaolie, 22 do. cognac.

Naar Ceram per praauw.
250 pic. rijst, 60 do. zout, 1 kt. geweren, 49 pakk. rood garen, 1 pic. gambier.

Naar Timor per praauw.
5 kn. geweren, 20 pic. kruid, 1 do. koperwerk, 30 keld. genever, 1000 ps. aardewerk, 1600 paijongs, 15 corg. lijnwaden, 2 vn. hoslemmermessen.

Naar Moluccos per N. I. stoomb. *Padang*, gez Schipper.
5 pic. en 1 kt. garen, 17 kn. Eur lijnwaden, 6 do. en 2 pakk. Inl. do. 11 pic. gambier, 25 do. tabak, 12 do. ijzerwerk, 4 do. drooge visch, 8 suiker, pannen, 3 kn. diversen, 3 do. kramerijen, 5 bn. amfioen, 2 kn. Man. sigaren, 4 do. dranken, 1 do. aardewerk, 1 pak Chin. offerpapier, *f* 600 zilv. munt.

Naar Singapore per Eng. bark *Corcyra*, gez. Waleson.
1988 pic. koffij, 1073 do. .... 130 corg. lijnwaden.

Naar Koetei per praauw.
4 koij. rijst, 10 pic. zout, 2 corg. lijnwaden, 1 pic. buskruid.

Naar Java per N. I. stoomb. *Menado*, gez. Couteron.
2 kn. manufact., 4135 pic. .... 244 do. parld'amour, *f* 12882 rec. en koper.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 12 tot en met den 14 Januarij 1859.

Met de Ned. Ind. bark Iskandria, kapt. D. T. Varkevisser, Mevr. Varkevisser en 2 kinderen Mevr. de Wed. Galleron en een kind van Indramaijo.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 12 tot en met den 14 Januarij 1859.

Met de Eng. bark Lord Wariston, kapt. W. Lock, de heer [illegible] Mevr. de Wed. Christall en 2 kinderen, naar Engeland.

Met het Ned. schip Prins van Oranje, kapt. J. Hensing, [illegible] naar Soerabaija.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.

